

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 FILLÉR. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZÉN 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERES. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELELVEL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 576.

A népszövetség szerdán megkezdte a tanácskozásokat s megválasztotta elnökké Titulescut, Románia delegátusát

Bethlen csak bizalmas tanácskozásokat folytat, azután visszautazik Budapestre — Apponyiné a szociális főbizottság elnöke lett

Genf, szeptember 10. Szerdán délelőtt 11 órakor megkezdődött a Népszövetség teljes közgyűlésének tizenegyedik rendes ülészaka. Az ülészakon ezuttal

a Népszövetségben képviselt mind az ötvenkét állam résztvesz.

Öt miniszterelnök és 18 külügyminiszter jött el, közöttük Briand, Henderson, Curtius, Schöber stb. Minden egyes állam háromtagú delegációval van képviselve. Az ősz Apponyi Albert grófot, mint minden közgyűlésen, úgy ezuttal is általános tisztelet fogadta. Nagy feltűnést keltett, hogy Grandi olasz külügyminiszter helyett Scialoja szenátor jelent meg az olasz kormány fődelegátusaként a közgyűlésen. Grandi, mint utólag kiderült, szerdán reggel váratlanul visszautazott Rómába, állítólag azért, mert

Mussolini csak a tanácsülésre delegálta őt, de nem a teljes közgyűlésre.

Politikai körökben azt beszélik, hogy

Grandi az olasz-francia flottatárgyalások ügyében felmerült ellentétek miatt szakított a félbe oly váratlanul genfi tartózkodását.

A közgyűlésre több mint háromszáz újságíró jött el. A karzatok is zsúfolva vannak. Pontban tizenegy órakor nyitotta meg a népszövetségi tanács hivatalban lévő elnöke, Zumeta vezetési delegátus a közgyűlést. Az elnök felolvasta a szokásos megnyitói beszédet, amelyben a Népszövetség múlt évi munkásságát méltatta és legjobbjai reményeit fejezte ki a jövőt illetően.

Genf, szeptember 10. Zumeta tanácselnök, a tizenegyedik népszövetségi közgyűlés ideiglenes elnöke a közgyűlés megnyitói ülésén mondott beszédében meglehetősen

peszsimista kiemeléseket tett.

A Népszövetség múlt évi tevékenységének ismertetése közben főleg arról beszélt, hogy

mit nem végzett el a Népszövetség.

Gazdasági téren a Népszövetség működése a vámkonferencia kudarcának passzív szaldójával végződött. A leszerelési tárgyalások tényleg a londoni flottakonferencia félsikerére volt az egyetlen eredmény. A többi téren is határozott ellanyúlás állott be a Népszövetség működésében.

Zumeta beszéde után rövid szünet következett, majd déli tizenkét órakor a közgyűlés megválasztotta új elnökét. A nagy izgalommal várt választás

Titulescu volt román külügyminiszter győzelmével végződött.

Titulescu a leadott ötven szavazatból negyvenhatot szerzett.

Titulescu azonnal elfoglalta az elnöki széket és rövid beszédében megköszönte megválasztását. Rámutatott a folyó ülészak nagy jelentőségére és arra, hogy a Népszövetségben képviselt valamennyi állam ezidőszáig sulyos bajokkal küzd. A Népszövetségnek az idén a legnehezebb politikai és gazdasági feladatokat kell megoldania. A világ békét és nyugalmat kíván a Népszövetségnek tetteivel, kell valószínűleg erre az óhajra. Reméli, — fejezte be Titulescu beszédét, — hogy a Népszövetség ideai határozatait tettek fogják jelenteni.

Bethlen nem várja be az ülés végét.

Genf, szept. 10. Bethlen gróf miniszterelnök a kora délután Genfbe érkezett. Azért jött, hogy érintkezésbe lépjen a külföldi vezető államférfiakkal. A közgyűlésnek a tanács-

kozásaiban nem vesz részt és az ülés végét sem várja be, hanem

bizalmas megbeszélései után visszautazik Budapestre.

A miniszterelnök ma délután megkezdte tanácskozásait, először az olasz delegátussal tanácskozott hosszabban és ma este Schöber kancellárral együtt vacsorázott és tanácskozott a miniszterelnökkel.

Apponyiné a szociális főbizottság elnöke.

Genf, szept. 10. A népszövetség mai ülésén délután tudomásul vették, hogy a bizottságok elnökeinek megválasztásában nagy megdöbbenést érte Apponyi Albertné grófnőt, akit

a szociális főbizottság elnökévé választottak. Ez azért is figyelemreméltó, mert első eset, hogy nőt választottak a bizottságba.

A delegátusok névsora.

Genf, szept. 10. A delegációk névsorát ma hozták nyilvánosságra. A magyar delegáció tagjai: fődelegátusok: Apponyi Albert, Táncos és Perényi József báró, másod delegátusok: Apponyi Albertné, Gaizgó, Nickl, Hevesy, Péterfy, báró Apor és Kádár miniszteri tanácsos. Szakértők: Kozma Miklós miniszteri tanácsos, Siegler ezredes, Baranyay Zoltán, Bakách, Bezeniczky, Turáneczky és Fabinyi miniszteri titkárok.

A népszövetség tanácsstagjai. Balról jobbra. Felső sor: Schöber (Ausztria), Henderson (Anglia), Briand (Franciaország), gróf Apponyi (Magyarország), dr. Sahn (Dánia). — Alsó sor: Procope (Finnország), Zalesky (Lengyelország), Grandi (Olaszország), Titulescu (Románia), Benes (Csehszlovákia).

Ha a kultuszminiszteri széken olyan férfiú ülne, akiben több megértés van a protestáns egyházak ügyei iránt, akkor az államsegély leszállítás nem történt volna meg, állapította meg Geduly püspök

Vádak a katolikus támadások miatt a protestantizmus ellen. — „Mi elérkeztünk a türelem és béke érdekében való hallgatás határáig” — mondja a püspöki jelentés. — A protestánsok a numerus clausus ellen döntöttek. — A tiszai ágostai evangélikus egyházkerület közgyűlése.

A tiszai ágostai evangélikus egyházkerület Geduly Henrik püspök és Zelenka Lajos kerületi felügyelő elnöklésével szerdán tartotta meg közgyűlését a debreceni evangélikus templomban.

AZ EGYHÁZ VEZETŐFÉRFIAI A KÖZGYŰLÉSÉN.

A közgyűlést istentisztelet előzte meg, majd megkezdődött a közgyűlés, amelyen az evangélikus egyház számos vezetője jelent meg, így többek között Geduly Henrik püspök, Zelenka Lajos itélőtáblai tanácselnök, kerületi felügyelő, dr. Zsedényi Béla jogakadémiai tanár, egyházkerületi főjegyző, Duszik Lajos főjegyző, miskolci esperes, dr. Domján Elek sátoraljai-helyi esperes. Részt vett a közgyűlésen dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, egyházmegyei felügyelő, Paulik János kormányfőtanácsos, az Országos Evangélikus Lelkeségvesztés elnöke, Zorkóczy Samu rimamurányi vasgyári igazgató, dr. Vitorisz József tankerületi kir. főigazgató,

Gerhardt Béla tanítóképzőintézeti igazgató és még számos előkelőség.

AZ ELNÖKI JELENTÉS.

Geduly Henrik püspök terjesztette elő ezután hatalmas évi jelentését. Elsősorban Zelenka Lajos elévülhetetlen érdemeiről beszélt s indítványozta, hogy Zelenka mostani beszédét a közgyűlés jegyzőkönyvében teljes terjedelmében örökítsék meg. Ezután pontról pontra ismerte a jelentését, amelynek igen érdekes része az egyházhoz és a többi felekezethez való viszonyról szóló szakasz. Rámutat arra, hogy az állam a 5-15 százalékos menő államsegélyt is reádkáta. Teljesítetlen maradt az evangélikus egyháznak egész sereg jogos kérése.

— Azt az érzésemet leküzdeni nem tudom, — mondotta a püspök, — hogy nem érzem és nem látom annak a méltányosságának az alkalmasát, amely a gyengébbet erőteljesebben támogatja. A kormányban ke kell látnia, hogy egyházzal szemben nagyobb tartózkodás van.

Az evangélikus egyháznak a felekezetekkel való viszonyában, a római katolicizmussal szemben határozott rosszabbodás állott be. A közvélemény ellenőrzése alatt álló nyilvános fórumokon, — ugymond a jelentés, — kenetteljes főpapi szavak hirdetik a felekezetek közötti béke nemzeti szempontból való nagy jelentőségét, addig a periferiákon a plébánosok és segédcsapatok részéről a legagresszívebb tanácsokat intézik a protestantizmus ellen. Megbontják a vegyes házasságban élő házastársak nyugalma, amíg nem lebecsülik a protestáns egyházi szertartásokat, törvénytelenek bélyegzik a protestáns lelkész által megadott házasságokat, a vegyes házasságban élőket becsülettel kötelezik, hogy gyermekeiket a katolikus vallásban neveltsék, hitoktatás útján megtöltik növényekkel a protestáns jászai-kal való barátkozást.

Mi elérkeztünk a türelem és béke érdekében való hallgatás határáig, rajtuk áll, hogy e határon az önvédelem parancsára túlhaladjunk. Ha úgy tetszik, majd mi is segítünk olaját önteni a tüzre. Engedjék meg azonban remélnünk, hogy ettől, a legalább nekünk protestánsoknak, rettentően fájdalmas lépéstől mégis megkíméljenek minket és komoly keresztény és magyar hozzájárulással lecsapják a sorompót további törvény- és evangéliumellenes agitáció előtt.

Geduly Henrik püspök ezután a soproni teológiai otthon felavatásával kapcsolatban kegyeletes és szeretetteljes szavakkal emlékezett meg a nemzet nagy halottjáról, Vass József népjóléti miniszteréről. Vass Józsefnek — ugymond meleg szíve, megértő lelke volt egyháznak minden nemes törekvése iránt. Az összes kultuszminiszterek között, akikkel husz év alatt érintkeztem, ő volt a legmegértőbb, legemberibb szívű miniszter, mikor ezt a tarcát viselte. A magyar nemzeti közéletnek kevés ilyen vezéralakja volt és lesz, mint Vass József.

A hadikölcsönök valorizációjáról szólva, szükségesnek tartja, hogy az egész egyetemes egyházra kiterjedő mozgalmat indítsanak és csatlakozásra szólítsák fel a testvér református egyházat is a hadikölcsönön valorizáció érdekében, mert sem az egyik dús gazdag felekezet, sem az a másik felekezet, amelynek tagjai vannak igen jó anyagi helyzetben, nem vették ki részüket olyan mértékben a hadikölcsönök jegyzéséből, mint a protestáns egyházak.

Szólt ezután arról, hogy az államsegélyknél a kormány öt százalékos csökkentést vitt keresztül. Ha a kultuszminiszteri széken olyan férfiú állt volna, akiben több megértés van a protestáns egyházak ügyei iránt, akkor ez a leszállítás nem következett volna be.

Végül bejelentette a püspök, hogy miskolci jogakadémia magánjogi tanszékére Zelenka Istvánt, a kereskedelmi és polgári perjogi tanszékre pedig dr. ifj. Haendel Vilmost választották meg. Az új jogakadémiai tanárok a közgyűlés folyamán le is tették a hivatali esküt.

Kozmetikai rendelőmben

mindennemű szépséghibák, szemölcsök, szeplők, felesleges hajszálak, időelőtti ráncosodások végleges eltávolítása villanással. Női segédlet mellett Dr. Zöld István orvos, PIAC UCCA 43. Svellts palota.

EGYHÁZI JAVADALMAT ÉLVEZŐ TISZTIVISELŐKNEK TILOS MÁS VALLÁSÚ NŐT FELESÉGÜL VENNI

A tárgysorozatra áttérve foglalkoztak az a szabályrendelettervezettel, amely szerint az egyházi javadalmat élvező tisztviselőknek tilos más vallású nőt feleségül venni, más vallásúhoz férjhez menni. A szabályrendelettervezet körül évek óta folyik a heves vita s ennek eredményeképpen az egyik álláspont szerint evangélikus egyházi tisztviselő csak protestánsal köthet házasságot, a másik álláspont szerint azonban az élet ugys erő-

résítés a numerus clausus törvényén. Bruckner Győző dékán adta elő, hogy a kultuszminiszter csak negyvenben állapította meg az első évre felvehető joghallgatók számát, azonban javasolta, hogy a létszámot a kerületi közgyűlés legalább is százban állapítsa meg. Ha a közgyűlés ezt kimondja, egyben utasítsa az elnökséget, hogy adjon utasítást a dékánnak, hogy százig a jelentkező hallgatókat írja be az akadémiára. Adorján Ferenc szerint a közgyűlés nem helyezkedhetik szembe a törvénnyel: a miniszternek az a joga, mellyel a létszámot megállapítja a numerus clausus törvényen alapszik. Geduly Henrik püspök arra mutat rá, hogy a létszámnak ilyen módon való megállapítása tulajdonképpen törvénytelen, mert a törvény csak azt célozza, hogy a jogakadémiák és egyetemek között a felvételi tekintetben bizonyos arányokat állapítson meg, de az semmi esetre sem lehet a törvény intenciója, hogy azt a létszámot olyan alacsonyan állapítsák meg, hogy lehetetlenné váljék a jogakadémia fenntartása. A közgyűlés ezután kimondta, hogy a miskolci akadémián a létszámot százban állapítja meg és utasítja a dékánt, hogy száz jelentkező hallgatót írjon be az első évre.

A tiszai evangélikus egyházkerületi közgyűlés alkalmából az Angol Királynőben rendezett bankett. Az asztalnál Geduly Henrik püspök, mellette dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár

sebb minden törvénynél és így leghelyesebb a teljes liberalizmus. Zsedényi Béla jogakadémiai tanár a liberális álláspont mellett szólalt fel, Vietórisz László diósgyőri lelkész és Paulik János lelkészelnök viszont az eredeti javaslatot pártolták, mert Paulik János szerint teljesíthetetlen az, hogy egyházi tisztviselő, aki az egyháztól kap kenyeret cseleg katolikussal kössön házasságot, mikor a Serédi-kodex alapján az ilyen házasságokat a katolikus egyház ma már hivatalosan is concubinátusnak minősíti. Geduly Henrik püspök szerint is lehetetlen lépést nem tenni a másik oldalról, folyó-

lítja a numerus clausus törvényen alapszik. Geduly Henrik püspök arra mutat rá, hogy a létszámnak ilyen módon való megállapítása tulajdonképpen törvénytelen, mert a törvény csak azt célozza, hogy a jogakadémiák és egyetemek között a felvételi tekintetben bizonyos arányokat állapítson meg, de az semmi esetre sem lehet a törvény intenciója, hogy azt a létszámot olyan alacsonyan állapítsák meg, hogy lehetetlenné váljék a jogakadémia fenntartása. A közgyűlés ezután kimondta, hogy a miskolci akadémián a létszámot százban állapítja meg és utasítja a dékánt, hogy száz jelentkező hallgatót írjon be az első évre.

Bankett az Angol Királynő zöldtermében a tiszai evangélikus egyházkerületi közgyűlés alkalmából. A közgyűlésen résztvevők egyrésze.

akciók ellen. Ötven évvel ezelőtt, az akkori magyar közélet mellett ki lett volna zárva, hogy ilyen javaslattal idejőjenek. Most azonban erre a védekezésre szükség van. Reméli azonban, hogy fog jönni egy jobb kor, amikor a felekezeti viszálykodás kiküszöbölődik a magyar közéletből. Addig ideiglenesen ezt el kell fogadni.

A közgyűlés ezután elfogadta a tervezetet, amely szerint azt az egyházi jövedelmet élvező tisztviselőt, aki más vallású egyénnel köt házasságot, állásától lemondottnak tekintik.

MEGTÖRTE A KÖZGYŰLÉS A NUMERUS CLAUSUST.

Igen nagy érdeklődést keltett fontos tárgya volt a közgyűlésnek a miskolci jogakadémia ügye s a hozott határozat lényegében

A közgyűlés számos apróbb ügy letárgyalása után délben ért véget. Félkétórákor az Angol Királynőben volt társaság.

A párisi Rotschild koldusmodell volt

Páris, szeptember 10. Kedves, mulatságos dolgot beszélnek most a művészkörökben báró James Rotschildról. Eugène Delacroix, a híres festő, nagy estélyt adott s ezen hivatalos volt a báró is. Az estély során a festő feltűnően fixirozta Rotschildot és végül azt mondta neki: — Báró ur, nekem szükségem van az ön fejére, ez a fej, amelyet egy képembe már régóta kersek. Hossza idő óta dolgozom már egy kompozícióban, amelynek főalakja egy koldus.

Ehhez a koldusfejhez az öné volna a legökélete-selb model.

Európa egyik leggazdagabb embere igen mulatságosnak találta ezt és minthogy van érzelme humor iránt, kijelentette, hogy hajlandó modelt ilni a koldusképhez. Másnap reggel pontosan meg is jelent a festő műtermében. A művész rongyos, piszkos ruhába öltöztette Rotschildot, aztán felállította egy dobogóra, aztán megkezdte a festést.

Javában folyt már a munka, amikor belépett a műterembe egy festőiskolai növendék. A fiu, rkin látszott, hogy nem él valami jó módban, rögtön visszavonult, amikor látta, hogy mestere dolgozik. De mielőtt kiment volna, egy pillanást vetett a modelre és nagyon megsajnálta a szegény koldust. Elővette tehát erszényét és gyorsan egy pénzdarabot dugott a koldus rongyos zsebébe, aztán eltávozott. Rotschildot nagyon meghatótta a szegény művésznövendék jószívúsége, érdeklődött iránta és a fiu másnap a következő levelet kapta: — Igen tisztelt Uram!

Megállapították Vass József temetésének programját

A temetés pénteken délután lesz

A temetésre vonatkozó végleges rendelkezésekről a következő hivatalos közlést bocsátották ki:

Pénteken reggel kilenc órákor a Kerepesi uti temető halottasházából átszállítják a koporsót a parlament kupolacsarnokába, ahol

Vass József.

katafalkon helyezik el. Délután két órákor lezárják az országház kapuit, amelyeket csak délután 3 órákor, a szertartás megkezdése előtt egy órával nyitnak fel ismét. Délután 3 órától kezdődik a gyülekezés az országház kupolacsarnokában. Három óra negyven perccig mindenki tartozik helyét elfoglalni, különben a későbbben érkezőket már nem bocsátják be. A temetési menet végpontja az egyetemi templom. A kupolacsarnokban a katafalkán tartandó egyházi szertartást Serédy Jusztinián dr. hercegprímás végzi, amelynek befejezte után az országgyűlés felsőháza részéről Wlassics Gyula báró elnök, az országgyűlés képviselőháza részéről Al-

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló

25 szelvény és 1 pengő

205

lefizetése ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Újság számu szelvény KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAT

Ön tegnap olyan kedves volt és 10 soult ajándékozott nekem. Kötelességemnek tartom, hogy ezt az összeget kamatos kamataival együtt önnek visszaadjam és ezért mellékelten küldök egy 10,000 frankról szóló csekket. Igaz hive

James Rotschild.

Amióta ennek az esetnek híre ment, a különböző festőnövendékek elhalmozzák kisebb ajándékokkal a rongyos ruhájú modelleket, abban a reményben, hogy talán ők is egy Rotschildra akadnak, de egyelőre újabb szerencsés „fogásról” nincs hír.

mágy László elnök és a kormány nevében gróf Klebelsberg Kunó fogja a nagy halottat elbucusztatni.

A holttest beszentelése után a koporsót a fentebb jelzett útvonalon ünnepélyes gyászmenetben az egyetemi templomba szállítják, ahol Zichy Gyula gróf kalocsai érsek újból beszenteli a halottat és a templom szentélye alatt épített Katolikus Pantheonban helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő szentmiseelőzot szombaton délelőtt 10 órákor lesz a budavári koronázó főtemplomban, ahol a rekviemet Szmracsányi Lajos dr. egri érsek fogja pontifikálni.

Budapest, szeptember 10. Vass József népjóléti miniszter elhunyt alkalmából általában igen sok külföldi részvénytilatkozat érkezett a kormányhoz.

JELÖLÉSEK VASS JÓZSEF ÖRÖKÉRE.

Budapest, szeptember 10. Vass József népjóléti miniszter halála folytán a szombathelyi kerületben már megindultak a választási mozgalmak. Újabb hír szerint a szombathelyi kereskedők és iparosok Perényi József bárót jelölték képviselőnek, aki a felsőház tagja és mint fődelegátus, kint van Genfben és így egyáltalán nem is tárgyalhatnak vele erről a dologról, csak mint egy óhajként nyilatkozik meg az ő jelölése. Népjóléti miniszternek Tury Bélát és Czeller Jenőt gondolják. Hír szerint Art Sándor nem vállalja a tárcát. Beszélnek a minisztérium esetleges megszüntetéséről is. Ugy a tárca betöltése, mint a minisztérium megszüntetése ügyében döntés csak a miniszterelnök hazaérkezése után kerül sor.

Budapest, szeptember 10. Ma délben hivatalosan is megerősítették azt a hírt, hogy Bethlen miniszterelnök Vass József temetésére nem jön haza Budapestre.

Két önálló indítvány és három interpelláció érkezett a városhoz

A polgármesterhez ma két önálló indítványt s három interpellációt adtak be. Ezek a következők:

Tekintettel rokkantársaim panaszára, kérem a polgármester urat, hessen oda, hogy a városházán a rokkantakkal való bánásmód megértéssel történjék.

Debrecen, 1930 szeptember 10.

Sarkady István.

Szíveskedjék a polgármester ur nyilatkoznia, hogy a téglavetői lakosok részére kiosztott telkek árának befizetésére milyen kedvezményt hajlandó adni, mert a lakosok a mostani súlyos gazdasági viszonyok közepette nem képesek nagy részletek fizetését teljesíteni.

Debrecen, 1930 szeptember 10.

Czeizing Lajos.

Indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy tekintettel a város községeinek rohamos fejlődésére, addig is, míg a városi vámsorompók a jelenlegi helyükről kiülyeztetnek, a város a sorompón kívül lakó lakosságot mentesítse a köveztvám fizetése alól.

Vadász Sándor.

Szíveskedjék a polgármester ur nyilatkoznia, mily árban állapították meg a téglavetőbeli lakosság részére az egyes házhelyek négyzetölelkénti árát, mert a lapokból vett értesülésem szerinti 2,40—3,50 pengős értékelés a mostani súlyos viszonyok mellett túlságosan magas és megfizethetetlen.

Debrecen, 1930 szeptember 10.

Hegymegi Kiss Pál.

Vadász Sándor önálló indítványa: Indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy a kislakásos városi bérházak, általában minden városi bérház nem városi tisztviselő kislakás bérleti szerződés elkészítéséért ügyviszi díjat fizetni nem szabad, valamint mondja ki a közgyűlés, hogy kislakásoknak az egy és kétszobás lakások érteendőek.

Továbbá mondja ki a közgyűlés, hogy bérlet szerződés meghosszabbítása esetén, tekintet nélkül arra, hogy kis, vagy nagylakások, üzlet, vagy műhely helyiségéről van-e szó, ügyviszi munkadíj egyáltalán nem számítható fel.

Vadász Sándor.

A beadott indítványok és interpellációk legközelebb közgyűlés elé kerülnek.

Ujságot vásárolj és 205...
 használatja...
 Ujság...
 TÁRAT

es volt és 10...
 eségemnek tartom,
 kamatos kamataival
 és ezért mellékeltem
 szülő csekket.

James Rothschild,
 híre ment, a kü-
 elhalmozzák kisebb
 ruhájú modelleket, ab-
 talán ők is egy Röt-
 lőre újabb szerencsés

József

lesz
 a kormány nevében
 fogja a nagy halottat

e után a koporsót a
 on ünnepélyes gyász-
 templomba szállítják,
 kalocsai érsek újból
 a templom szentélye
 Pantheonban helye-
 Az engesztelő szent-
 délelőtt 10 órakor
 főtemplomban, ahol
 Lajos dr. egri érsek

10. Vass József népa-
 ta alkalmából általá-
 észvénynyilatkozat ér-

10. Vass József népa-
 folytán a szombat-
 megindultak a válasz-
 hir szerint a szom-
 iparosok Perényi Jó-
 viselőnek, aki a felső-
 egátus, kint van Genf-
 nem is tárgyalhatnak
 csak mint egy óhaj-
 zó jelölése. Népjelölti
 élet és Czeller Jenőt
 Art Sándor nem vál-
 k a minisztérium eset-
 is. Ugy a tárca be-
 térium megszüntetése
 a miniszterelnök haza-

10. Ma délben hiva-
 ték azt a hírt, hogy
 Vass József temeté-
 dapestre.

három városához

rmester ur nyilatkozni,
 meg a téglavetőbeli la-
 as házhelyek négyzöb-
 apokból vett értesülésen
 gős értékelés a mostani
 ett túlságosan magas és

ember 10.
 Hegyemő Kiss Pál.
 önálló indítványá;
 ja ki a közgyűlés, hogy
 rházak, általában minden
 rosi tisztségviselő kislakás
 észítéséért ügyészi díjat
 lamint mondja ki a köz-
 knak az egy és kétszobás
 a közgyűlés, hogy hértől
 titása esetén, tekintet nél-
 vagy nagylakások, üzle-
 ről van-e szó, ügyési-
 em számítható fel.

Vaddászy Sándor.
 ok és interpellációk le-
 é kerülnek.

A kisgazdák földadóelengedést, borfogyasztási adó elengedését, a máv. tarifa-reformját, határidő üzletek megszüntetését követelik

Budapest, szeptember 10. A keresztény párt ma este gyászülést tartott Vass József emlékeztérére. Ugyancsak értekezletet tartott ma este az egységspárt kisgazda képviselőinek csoportja, amelyen Mayer János miniszter kegyeletes szavakkal emlékezett meg Vass József haláláról. Az értekezleten foglalkoztak a képviselők a pártpolitikai és gazdasági helyzettel. Megbeszéltek

a fagy- és jégkárkölsönök visszatérítése körüli nehézségeket, amelynek ügyében kérésrel fordulnak a pénzügyminiszterhez, majd szóba került a boletta törvénnyel kapcsolatban a törpebirtokosok földadó

elengedése, sürgették a kartell törvényt, a szén-árak mérséklését, borfogyasztási adó eltörlését, mezőgazdasági munkanélküliek munkához juttatását, a határidős üzletek megszüntetését, a MÁV tarifa reformját és a gyufakölesönből visszamaradt összegnek földvásárlási célokra való kihelyezését.

Mayer miniszter a kérdésekre kimerítő választ adott, majd elhatározták, hogy az országos Nagyatádi-serleg szövetség rendezésében szeptember 28-án Szentgálon jubiláris ünnepségeket rendeznek a Nagyatádi Szabó-párt alapításának 20 éves évfordulójával kapcsolatban.

Kommunista vádlottak a főtárgyaláson olyan botrányt rendeztek, hogy az elnök a vádlottakat megbilincselte

Budapest, szeptember 10. A budapesti törvényszék Szemák tanácsa előtt ma kezdődött Sebess István kárpitós segéd és huszonegy társa bünpöre, akik súlyos kommunista bűncselekményekkel vádolva kerültek a törvényszék elé. A vádlottak közül többen letartóztatásban vannak ezek mellett két-két fegyőr állott, mások szabadlábon voltak. A törvényszék épületében igen sok detektiv és rendőr volt. Amikor az elnök a főtárgyalást megnyitotta,

az összes vádlottak egy emberként ugrottak fel helyeikről, karjaikat a levegőbe emelve ordítottak, különösen kommunista jelszavakat:
 — Éljen a kommunista internacionálé!
 — Éljen a kommunista sajtó!
 — Le az osztálybírósággal!
 — Mit csináltak Löwy Sándorral! Meggyilkolták, meggyilkolták! Adják vissza Löwy Sándort!

Löwy Sándor kommunista a fogságban éhségstrájkot kezdett és ennek következtében meghalt.
 A példátlan jelenet, a fülsiketítő zaj öt percnél tovább tartott. A fegyőrök sem boldogultak a lármázókkal. Amikor pillanatnyilag csend támadt, az elnök csitítani akarta a lármázókat. Ekkor azonban újra elementáris erővel tört ki a vihar a vádlottak részéről. Az ügyész, amikor rövid csend támadt, vádat emelt a lefolyt jelenet miatt is a vádlottak ellen és annak azonnal való tárgyalását kérte. Erre a kommunisták újra felugráltak és borzasztó lármát csaptak. Végül a bíróság kivonult a teremből. Tíz perc után nyitotta meg megint az elnök a főtárgyalást, amikor azonban kérdést intézett az egyes vádlottakhoz, ezek mindegyike szónokolni

kezdett, mire az elnök rendeletére a fegyőrök nagy küzködéssel leültették őket. Közben azt kiáltották:

— Osztálybíróság kérdéseire nem felelünk!

A turbulens, lármás jelenetek erre tovább folytak, ugyhogy végül már bírokra mentek a vádlottak a fegyőrökkel,

mire a rendőrök is bevonultak a terembe és közös erővel nagy nehezen rendet teremtettek.

Az elnök rendeletére erre a fogva levő vádlottakat levezették celláikba s onnan megbilincselve vezették vissza a tárgyaló terembe.

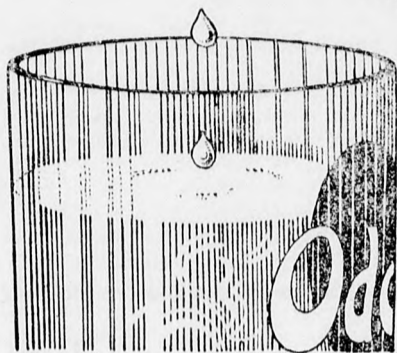
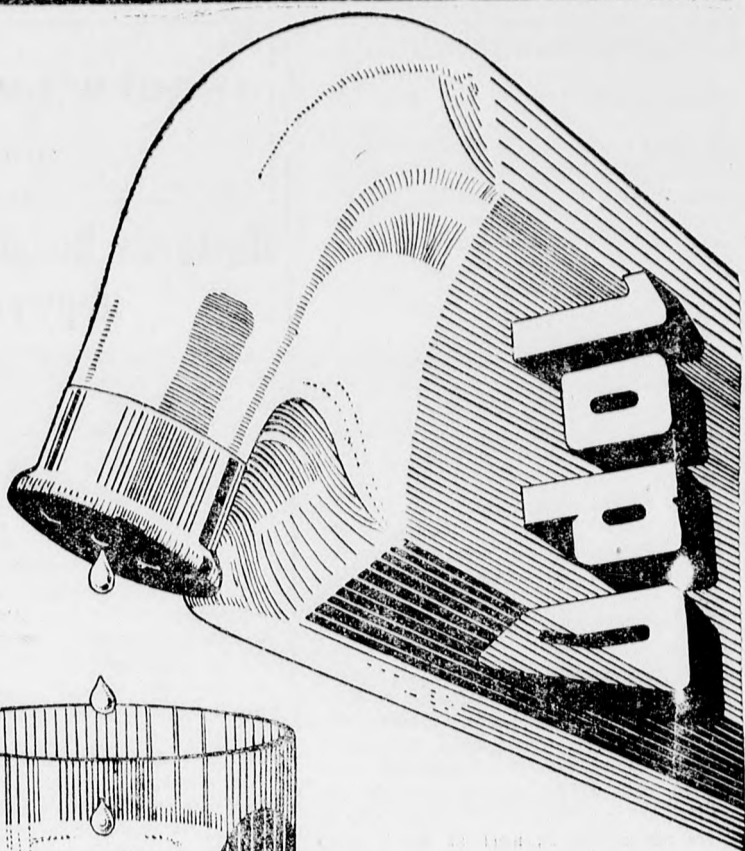
Egyesek azonban még ezután is zajongtak és felugráltak, mire az elnök ezeket három-öt napi sötét magánzárkával büntette.

Végül több szabadlábon levő vádlottat is letartóztatásba helyeztek s azután az elnök zárt tárgyalást rendelt el.

A pénzügyminiszter megállapította a vámörölmalmok forgalmi adóját

Budapest, szept. 10. A hivatalos lap holnap számában közli a pénzügyminiszter rendeletét a vámörölmalmok forgalmi adójának általános összegben való megállapításáról. A rendelet szerint azok a lisztet is örölmalmok, amelyek kizáróan vámörölmalmok, amelyek adóját kötelező kivétel nélkül általánosítás útján rögzítik le. Az általánosított vámörölmalmok, amelyek örölségi díj felében kapott gabonát felőrölve liszt alakjában értékesítik, az általánosítás szerint liszt forgalmi adót is fizetnek. Az általánosítás általában akkora, mint a malmok 1929-30. gazdasági évben megállapított forgalmi adó általánya volt.

— Kinevezés, Budapestről jelentik: Belak Nándor egyetemi tanárt egészségügyi tanácsossá nevezték ki.

Az első benyomás maradandó – s ez a fogak szépségétől függ. Csak az ápolott fogak teszik Önt rokonszenvenné, csak a tiszta lehellet teszi kellemessé önnel a bizalmas érintkezést. Ha száját és fogait ápolni akarja, nem nélkülözheti az Odolt. Csak az Odolnak van meg az a kettős, kellemes hatása, hogy tiszta lehellet ad és fertőtleníti a száját és a fogakat. Az Odol antiszeptikus.

Az ország mindegyik egyetemén igen sok jelentkezőt utasítottak vissza

Budapest, szeptember 10. A budapesti egyetemeken ma délelőtt már mozgalmas volt az élet. Az érdeklődő diákok valamennyi egyetemen elejték az előcsarnokokat, helyükön vannak az összes professzorok és nagyon sok szülő érdeklődik, tudni akarják, bejutott-e a fiuk az egyetemre? Az orvosi fakultáson a folyosók, tantermek zsúfolásig diákokkal. Feltűnően sok a diáklány. A kultuszminiszter kétszázas létszámot engedélyezett az orvosi fakultáson, ennek megfelelően a kar 200 elsőéves hallgatót vett fel. Rengeteg jelentkezőt utasítottak vissza.

Az orvoskari dékán hivatalban megállapították, hogy valóban nagyon sok jelentkezőt vetett fel. Hozzávetőleges számítás szerint legalább 50-60 jelcson érettségizettet visszautasítottak az orvoskaron.

A diákság és a szülők körében bizonyára osztatlan megdöbbenést fog kelteni az orvoskarnak az az elhatározása is, hogy a kultuszminiszterrel nem kéri a létszám felemelését.

A Közgazdasági Egyetem dékán hivatalában kapott hiteles információ szerint a Közgazdasági Egyetemen a következő a helyzet:

— A kultuszminiszter rendelete értelmében 350 hallgatót vehetünk fel az első félévre. A kar ezt a létszámot már betöltötte s miután mintegy 250 jelentkezőt el kellett utasítani, a létszámemelést érdekében kérelmet intéz a kultuszminiszterhez. Egyelőre arra tesz előterjesztést a közgazdasági kar, hogy a 350-es létszámot 450-re emelje fel a kultuszminiszter és valószínű, hogy ezt a 450-es létszámot később 600-ra, 650-re kéri felemelni.

A bölcsészeknél aránylagosan a legkevesebb jelentkező van és pedig itt hírt szerint több leány, mint fiú. A kultuszminiszter engedélyének megfelelően 250 hallgatót vesznek fel az első félévre és a kar, miután az eddigi számítás szerint mintegy 100-150 jelentkező kimarad, szintén előterjesztést tesz a kultuszminiszterhez a létszám felemelésére.

A jogi karon természetesen szintén felvonult a diákság, az egyetem anélkül zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Sipéki-Balás Károly jogkari dékán a következő információt adta:

— Bár a felvettek névsorát még nem publikálták, a döntés már megtörtént. A miniszteri rendeletnek megfelelően, 350 hallgatót vehetünk

fel az első félévre. Ez a szám az igényeket korántsem elégíti ki, miután az első évfolyamra több mint 700 fővárosi diák nyújtotta be kérvényét.

A debreceni egyetem jogi karán szintén létszámon felül jelentkezték az új hallgatók. Az előírt létszám szerint itt is kétszáz új hallgatót vehettek csak fel, a jogi kar szintén létszámemelést kért a kultuszminisztertől. A dékán hivatalban szerzett értesülésünk szerint a létszámnak ötvennel való felemelését kérik, hogy így legalább kétszázötven hallgatót vehessenek fel.

A bölcsészeti karon a százas létszámot szintén betöltötték és itt valószínűleg nem kerül sor arra, hogy létszámemelést kérjenek.

Az orvosi karon a helyzetről még nem adtak ki tájékoztatást.

[Sakkfuresaságok

A múltkoriban egy kis cikkben azzal a titkos céllal sirtam el a debreceni sakkélet keserveit, hogy a sakk barátainak szívében párázsló szeretetet a Debreceni Sakk-kör irányában lángra lobbantsam. Örömmel jelentem, hogy színrelépésem nem volt hatástalan, mert a sakkjátékot szerető és művelő olvasók sorában annak nyomán élénk „belépési” mozgalom keletkezett. Ugy látszik, hogy a sakkbarátokat az u. n. „lépéskényszeres” sakkfeladványok tanulmányozása közben a Debreceni Sakk-körbe való erkölcsi „belépéskényszer” hatotta át, mert azóta sok új jelentkező kérte a Debreceni Sakk-körbe való felvételét. A Hungária kávéház sakkfrontja is megélné, mert azóta a kontra-rekontra, „duplapézd” meg a „duplapézd kontra” szavak mind sürribben repdesnek a levegőben. A cigányzenészeknek is konkurenciájuk támadt az u. n. „perselyzene” meghonosításával. Egyik fekete sörényű, fiatal sakkzó titámak támadt az az ötlete, hogy a pénzre játszókat a sakk-kör javára megadóztatassa. Az eszmét tett követte s azóta a kör törekvő pénztárnoka mindig kiteszi az asztalra az acélperselyt, hogy a kör jövedelmét naponként néhány fillérrel gyarapítsa. Olyan nagy a tagok között a kör talpraállításra való törekvés, hogy a köz javára olyanok is hajlandók 10-20 filléres alapon játszani, akik eddig

A német hadgyakorlatok Frankfurtnál. Gépfegyveres katonák előrenyomulásban új állásba rohannak.

csak a dícsőségért küzdöttek.

Természetes, hogy nemcsak a játékos fronton, hanem a „kibicék” táborában is nagy az élénkség. Régi igazság, hogy kibic nélkül nincs mulatság. Mit is csinálna a szegény „paccer”, ha nem volnának okos kibicék, akik jó tanácsokkal ellátják, hiszen kibic vélemény szerint a kibic mindig többet lát, mint a játékos. Kibicelést elszünetelni nem könnyű dolog, rendszerint meddő kísérlet a kibicbe belefojtani a szót. Ilyen megjegyzéssel: „Ne tessék beleszólni, pénzbe megy” (értésd: 10 fillérbe), nem minden kibicet lehet elhallgatni, amikor sok kibic még anyagi áldozatra is hajlandó volna, ha ezzel a beleszólás jogát megvásárolhatná magának. Ha kíváncsi vagy nyíltan olvasd, látogass el a Hungária kávéházba és győződj meg róla, hogy alábbi megjegyzéseimet nem kitaláltam, hanem az életből lestem el.

Ha a kibic észrevesz egy jónak vélt húzást, „na most!” bejelentéssel hívja fel a lépni készülő játékos figyelmét arra, hogy egy kézenfekvő, nyerő húzása van, amely biztos mattra vezet. Persze, hogy ilyen bemondás után éktelenül drukkol a játékos, mert tudja, hogy ha tényleg van jó lépés és azt ő el nem találja, egyhangulag „paccerne” kiáltják ki, ami a sakkozóra nézve a legnagyobb sértés. Ha aztán a szegény játékos találatosságának minden latbavetése ellenére sem látja a gyönyörű húzást (amely a legtöbbször nincs is jelen, csak a kibic fantáziájában) és nem azt lépi, amire a kibic gondolt, akkor jobb ha fel se néz a tábláról, mert az egyik rossz szaló feleséval, a másik gunyos mosolyt, a harmadik a megtisztelő „paccer” jelzést utalványozza ki neki. Ha a játékos arra a vakmerőségre vetemedik, hogy tagadni meri jobb húzást létezését, a kibicnek kórusban csapnak le rá, egymás kezéből tépik ki a bábokat, hogy igazukat bizonyítsák, mire rögtön vagy az tűnik ki, hogy mindegyik kibic más jó húzást látott, vagy az, hogy a vélt jó húzás a táblán a legrosszabb volt s annak megtétele határos lett volna az öngyilkossággal. Az aztán a rettenetes, ha a kibic téved. Napoleonra sem volt végzetesebb a waterlooi csata, mint a kibicre a rossz tanácsadás, mert az ilyenek következménye a „kibichalál”. Ha egy ilyen kibic vakmerőségében újabb tanácsot mer adni, megkapja a játékos következő lecsúszó véleményét: „Öntől nem fogadok el tanácsot” Ezt vezetik a kibic „sírhatételének.”

Ha már mindezekből azt a véleményt kell lezárnom, hogy jó kibic (i. e. olyan, aki hallgat) a világban sincs, nem hagyhatom említés nélkül azt sem, hogy a játékosok között is vannak trükkös atyafiak, akik ellenfélük megzavarására vagy félrevezetésére céljából ravasz praktikákhoz folyamodnak. Például. Az ellenfélnek nehéz helyzetben kell lépnie, vagy egyébként döntő jó húzása volna és fontos, hogy a jó húzást észre ne vegye. Ekkor a másik fél felémeli a vászontábla oldalát s önmagától hangosan megkérdezi: „Be van téve a pénz?” Ártatlannak látszó kérdés, de elég arra, hogy az ellenfelet megzavarja. Látszólag rossz, de valójában jó lépés palástolására igen alkalmas egy bosszus mozdulat kíséretében: „Pszti, elnézem!” Ilyenkor az ellenfél rendszerint bekapja a horgot, nyer ugyan egy gyalogot, esetleg egy tisztet, de kap egy sakk-sekket és veszít egy vezért. Egyik-másik játékos állandóan megjegyzésekkel kíséri saját húzásait, mire ellenfele vesztés esetén így menti magát: „Ez azért van, mert sokat tetszik beszélni.” Van olyan, aki operette és opera áriákat dudol, hogy félelmét palástolja, mint az olyan egyén, aki sötétben dalol, hogy hátrorságot mutasson. Az se utolsó dolog, amikor a játékos felémeli a bábokat a levegőbe, ide-oda repdes vele a tábla felett s amikor észreveszi, hogy ajánlatos a tervezett húzást meg nem tenni, olimpiai nyugalommal „igazított”-ot mond, a bábokat visszateszi a helyére és mással lép. Azt persze felesleges mondani, hogy az ilyen bátor lépések szülnek a legtöbb tragikus összeütközést.

Ime, mennyi élvezetben lehet része annak, aki belép a Debreceni Sakk-körbe, ahol emellett megismerheti a nagyok játékát is. Fejlődhet, mert itt az erősebb szívesen játszik a gyengébbel, hogy utóbbinek játékerejét megismerje, játékerő szempontjából osztályozza és játékerejét növelje. Minden sakkbarátnak támogatni kell azt a szépen fejlődő mozgalmat, amelynek célja: erőssé tenni a kört, hogy módjában legyen minél több versenyt rendeznie. Tömörüljön tehát minden sakkozó a Debreceni Sakk-körben!

K. S. dr.

RISKÓ KOSSUTH U. 3
szűcsműhelyében
szőrmebundák
elsőrendű anyagból
készülnek.

Luxus és mindennapi ruhára való
angol szövetek, kötött-szövöttárak
dus választékban

uri szabó **MOSKOVIKS JÓZSEF** divatkereskedő
Telefon 11-72. **PIAC UCCA 41.**

**Baltazár Dezső püspöknek és osztálytársainak
negyvenesztendő találkozója**

Nevezetes évforduló megünneplésére készülnek most dr. Baltazár Dezső püspök és osztálytársai, akik ezelőtt negyven évvel végeztek a debreceni Kollégiumban. A találkozóra a következő felhívást bocsátották ki:

Kedves Osztálytársunk s Barátunk!

Negyven esztendeje, hogy a debreceni öreg kollégium védszárnyai alól kit erre, kit arra kergettek a szelek közüliünk. Azóta kétszer volt közös találkozásunk, pedig alig egyharmadrészünk van életben s évről-évre fogynak.

Legfőbb ideje, hogy egyszer ismét lássuk egymást az egykori érettségi ifjak a most lehányatlóban levő, megderesedett férfiak s közösen szenteljünk néhány órát régi idők szép emlékének.

Erre a találkozóra alábbiak megállapodása szerint legalkalmasabbnak látszik folyó évi szeptember tizenegyedikére (14). Indokainkat az időpontra vonatkozólag nem fejtjük ki, csak kérünk benneteket: jöjjetek el szeretettel együtt, várunk.

Találkozásunk részleteiről a következőket:

1. Vasárnap, szeptember 14-én reggel félki-

lenc órákor háláadó ünnepi istentisztelet a Kollégium oratóriumában. Imádságot és áldást mond: dr. Baltazár Dezső püspök.

2. Utána az osztálytársak ebédie dr. Baltazár Dezső zelemeri birtokán. Ebéd után visszatérés a városba.

3. Ez idő alatt az osztálytársak családtagjai a szoboszlói gyógyfürdőbe tesznek kirándulást.

4. Dél 12-től az új egyetem megtekintése a Nagyerdőn.

5. Este közös vacsora jó idő esetében a nagyerdei vendéglőben, kedvezőtlen időben az Angol Királynő külön termében.

Igaz szerettel s az örvendetes viszontlátásig szíves üdvözléssel,

Debrecen, 1930. május hó 31-én.

Dr. Baltazár Dezső püspök,

Kálvin tér 17.

Dr. Lencz Géza egyetemi tanár

Honvéd ucca 9. b.

Dr. Turyógi Szűcs Géza ügyvéd —

Széchenyi ucca 14.

Széchenyi u. 14.

A diadalmas férfi

Irta: Ramon Novarro.

Mikor a szüleim azt mondták nekem, hogy jó hangom van és ki kell magam képeztetni, engedelmesebb gyermek módjára elhittem ezt nekik és engedelmeskedtem.

Mikor a barátaim a varietéhoz bejuttattak, nem tettem ellene semmit, amikor pedig felfedeztek a film számára, akkor egyenesen boldog voltam.

Amikor azonban felfedezték, hogy szép fiu vagyok és a diadalmas férfit a szalonok és boudoirok hősévé akarták tenni, akkor — először életemben — sztrájkolni kezdtem.

Az a ritka szerencse ért, hogy munkámat siker koronázta, a nevetem megismerték, engem megszerettek és filmjeimet a világ minden táján megdícsérték. Nem tagadom, nem is illik tagadni, hogy nagyon örültem a sikerimnek, hiszen minden embernek öröm, ha munkája, agyának, kezének, vagy művészetének terméke, nem tűnik el nyomtalanul. De ha az eddigi sikereim csak azt eredményezték, hogy én lennék az a bizonyos diadalmas férfi, akit valamikor arszlánnak neveztek, ha én volnék az az üresfejű szép fiu, akivel naiv leánykák álmodnak, akkor lemondanék erről a pályáról, amelyen pedig minden idegszálammal csüggök.

Ha minden halandónak legalább naponta egyszer el kell mondanai a Miatyánkot, akkor a filmszínésznek legalább kétszer naponta el kell sóhajtania, hogy „ne vigy minket a kísértésbe!” A levelek és autogrammkérések, amelyek az emberismeretlen barátaitól kap naponta mindenestre a filmszínészi pálya gyönyörűségei közé tartoznak, de magukban rej-

tik azt a veszélyt, hogy tulsok időt töltünk el külsőségekkel.

Egyet azonban nem értettem meg soha: Miért fontosabb az autogrammkérőknek az, hogy az általuk kiválasztott színésztől egy garantált valódi aláírást kapjanak, mint az, hogy őt egy új filmben lássák.

Még sokkal veszedelmesebb fajtája az emberiségnek a ritkaságyújtó. Az autogrammgyűjtést még meg tudom érteni, jó, az ember valami személyes emléket akar a kedvenc színésztől, de igen gyakran kapok Hollywoodban meghívásokat, mikor pedig Európában voltam, egyenesen elhalmoztak vele olyanok, akik tulajdonképpen csak a saját híruket és nevéket akarják azzal emelni, ha engem, a „diadalmas férfit”, mint egy idomított arszlánt, körülvezetnek a társaságukban.

En azonban ezeknek a meghívásoknak sem eddig, sem ezután nem állok rendelkezésre. Ha észreveszem, hogy valaki valóban velem akar együtt lenni és beszélgetni, akkor szívesen teszek eleget a meghívásnak. A többieknek azonban egy kis történetet szoktam elmesélni Fritz Kreislerrel, a világhírű mesterről. Kreisler Frigyes, a világhírű hegedűvirtuóz egyszer meghívták egy bankettre. Bizonyos okokból nem tudta a meghívást visszautasítani, azonban a meghívó hölgy egészen különös attrakciót akart vendégeinek nyújtani.

— A hegedűjét is magával hozza, ugye, meszte? — mondta bucsuzas előtt.

Fritz Kreisler, aki jótékony célokért mindig hajlandó volt fellépni, szeretetreméltóan

Düsseldortban egy olasz orvos, Mancini, feleségének holttestét bebalzsamozta és lakásán tartotta. A hatóság az east felfedezése után erőszakkal hatolt be az orvos lakására s a mumiát elszállította.

Tűzifát, szenet
legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl egy **vagonlételben**, mint felaprózva, házhoz szállítva
Békési és Lów
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária” malom mellett) Telefonszám 946.

válaszolta a hölgynek:
— A magam részéről elfogadom a meghívást, asszonyom, azonban a hegedűm, sajnos, nem eszik semmit!

Ha pedig valaki a hasonlatért szerénytelenséggel vádol, csak azt tehetem hozzá, hogy Kreisler választát nem a szerénység bizonyítékának tartom, hanem ötletes fegyvernek az ellen a felfogás ellen, hogy a művészből ember és művész helyett kirakati tárgyat akarnak csinálni és a filmstárból sokan csak a diadalmas férfit akarják látni. En diadalmas színész akarok lenni.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, szeptember 11.
Budapest. 9.15: A Fejes-szalonzenekar hangversenye.
11.10: Nemeztközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó.
12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.
2.30: Hírek, élelmiszerek.
4: Rádió Szabad Egyetem. Gramofonlemez. 2. Előadás: Zöldégyfélek értékesítése. 3. Gramofonlemez.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.
5.10: Tomcsányi István m. kir. postafőmérnök előadása: Villámvesztély az antennában.
5.40: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye.
6.40: Angol nyelvoktatás.
7.15: Gyorsirótanfolyam.
8: Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadói estje.
8.35: A Kotányi-nővérek háromzongorás hangversenye.
9.35: Időjelzés, hírek.
9.45: Gramofonhangverseny.
Közben kb. 10: Időjárásjelentés.
10.45: A m. kir. 1. honvédfalozgezed zenekarának hangversenye.

Görbe tükör

A megvadult bika rohan Brumzala és barátja felé a mezőn.
— Az Isten szerelméért Brumzala ur! Tudja maga, hogy kell egy bikával bánni?
— Hogyne tudnám — feleli remegő hangon Brumzala. — Meg kell fogni a szarvánál és leteperni.

— Hallom hogy megismerkedtél már az új községi orvossal. Mondd, milyen embernek tartod?
— Nem lehet semmi jót sem várni tőle. Azt kérdezte, hogy csak ez az egy temető van-e a faluban.

— Milyen idős a kis öcséd, Janesi?
— Nem tudom. A mamám nem mondta meg, csak azt tudom, hogy három nap előtt kaptuk.

Egy ember jön a postára és azt mondja:
— Egy csomagot kell elvinnem a nagyságos asszony számára.
Keresik jobbra-balra a megadott címet, nincs postacsomag.
— Kicsi vagy nagy a csomag — kérdi a tisztviselő.
— Azt már nem tudom — mondta a szolgáló — csak azt tudom, hogy egy zongora van benne.

Egy tiroli paraszt és egy tanár mennek a hegyek között. Fent a sziklák között gyönyörű rétre akadnak, amelyen gazdag zsíros fű nő.
— Ezt az Uristen nem jól rendezte be, — mondja a tanár. — Látja, ha a tehéneknek szárnya volna, felrepülhetnének ide és milyen nagyszerű füvet találának itt.

— Igen, igen — mondja a paraszt.
Egy idő múlva, a tanár urnak valami esik a kabátjára, amit egy kis veréb ejtett el, arra felé reptében. A paraszt a tanárnak a vállára ver és azt mondja:
— Na és ha ez a veréb most egy tehén lett volna?

FEHÉRTÓI
temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.
TEMETÉSE
Z. Papp József 7 hónapot. Temetése e hó 11-én délután 4 órákor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után a Szent Anna uccai temetőbe.

TANKÖNYVVÁSÁR IIII TANKÖNYVCSERE
Használt tankönyv felárán
BÖHM FERENC KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
Ferenc József ut 7. Bika szálló mellett.

Gondatlanságból okozott emberölés vétségéért nyolcvan pengőre ítélték egy hajduszoszlói malombérlőt

Koroscs Károly hajduszoszlói malombérlő állt szerdán délelőtt a debreceni törvényszék büntető tanácsa előtt. Az volt a vád ellene, hogy a malomudvaron lévő nagy vizarató gödört nem látta el kerítéssel és így Végő Béla 5 éves gyermek, aki játszadozott a gödör mellett, belezuhant és meghalt.

A tárgyaláson Koroscs előadta, hogy a vizarató gödör körül volt kerítve, de mivel az utcaák öntözéséhez a városi autó onnan hordta a vizet, a kerítés egy részét elbontották és nyitva maradt az út a két méter mély gödörhöz. A tanúhalkatások után a bíróság bírósnek mondta ki a malombérlőt és tekintettel az enyhítő körülményekre, nyolcvan pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

A MOVE országos frontharcos központ megnyitotta a debreceni irodát

A központ áldozatkészsége lehetővé tette az önálló frontharcos iroda megnyitását Ferenc József ut 66. sz. alatt, a Dréher söresarnok udvarában (balról 3-ik ajtó).

Az iroda van hivatva egy a szervezés, mint a bajtársak minden ügyében a kapcsolatot az Országos Központtal fenntartani. Felkéri a vezetőséget a bajtársakat, hogy minden ügyekben az irodához forduljanak, mert az iroda útján, amelynek a helybeli elnökség minden tagja teljes tudásával és befolyásával segítségére van, valamint fontos dolgoknál az Országos Központ van segítségére, hogy a bajtársak ügyei a lehető legjobb elintézésre nyerjenek. A vezetőség figyelemmel a bajtársakat, hogy most már kell, hogy mindnyájan köréje csoportosulva igyekezzenek azon, hogy még be nem szervezett ösmerős bajtársakat beiratozásra odatartsák és ha munka alkalmakat, vagy állást tudnak teremteni a szegényebb bajtársaknak, ez alkalmakat az irodának bejelentsek. Ha valakinek tagsági díja esedékes, azt az irodánál beszerezhető csekklapokon a központ részére fizessék be.

Az irodának nagy segítségére lennének a szövetség tehetősebb tagjai, vagy frontharcosok iránt rokonszenvező polgárok, ha a helyi frontharcos szövetségnek a Nemzeti Hitelintézetnél lévő folyószámlájára pénzbeli adományokat juttatnának.

A központ a szegény frontharcos bajtársak gyermekeinek iskolacipőket oszt ki. A debreceniek közül a következők részére érkeztek kiosztás végett cipők: Kun Lajos, Kacsándi János, Jeges Imre, Kovács István, Gara Kálmán, Bérés Ferenc, Báthory Lajos, Márk Péter és Mátray Mihály gyermekei részére. A cipők átvehetőek az irodában.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Párisban várják az óceánrepülőket.

Roszzabbodott Hajdúvármegye közegészségügyi állapota

Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának most tartott szeptemberi rendes ülésén dr. Görgey Márton tiszti főorvos részletes jelentésben számolt be Hajdúvármegye augusztus havi közegészségügyi állapotairól.

A jelentés szerint a vármegye népmozgalmi adatai augusztusban roszzabbak voltak, mint az előző hónapban. Született 477 gyermek, meghalt 296 egyén s így a természetes szaporodás 166 lélek.

Uralkodó kóralak volt a csecsemők és kisgyermekek emésztő szerveinek hurutos megbetegedése, aminek következtében 51 gyermek halt meg.

A bélhurutos halálozás az összes halálozásoknak 16 százalékát teszi ki. A hasifúsz emelkedő hajlamot mutat, heveessége azonban nem olyan nagy, mint az elmúlt esztendei nagy járvány idején volt. A heveny fertőző betegségek közül

előfordult a vármegye területén 42 roncsló toroklob (1 halálesettel), 1 kanyaró, 9 vörheny, 76 hastífusz (2 halálesettel), 6 szamarhurut, 6 fültömirtiglyob, 4 vérhas, 1 gyermekkágyi láz.

Tuberkulózis következtében 31 ember halt meg.

Nincs megnyugvás a fagykárkölcson körül

Megírta a Debreceni Független Ujság, hogy Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának szeptember havi ülésén dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselő ismertette az OKH elnökének hozzá intézett levelét, amely szerint

a tiszántuli gazdáknak a fagykárkölcson október 1-ig vissza kell ugyan fizetni, ugyanakkor azonban az OKH a gazdák részére az addig élvezett fagykárkölcson 50%-áig hajlandó újabb segélyt nyújtani.

A debreceni gazdakörök nézete szerint a fagykárkölcson ügyének ez a rendezése nem kielégítő, mert legfeljebb csak arra lesz jó, hogy valamivel kevesebb összegre kell végrehajtást vezetni. — A gazdák ugyanis a jelen viszonyok között teljesen képtelenek a fizetésre: a debreceni gazdák eddig még csak kölcsönösszegüknek 10 százalékát tudták visszafizetni és semmi remény sincs arra, hogy a

visszafizetések összege jelentékenyebb mértékben emelkedjék.

A vidéki városokban még sulyosabb a helyzet. Így például Hajduszoszlóról legfeljebb a kölcson egyhatodát tudják majd visszafizetni a gazdák.

Nagy baj az is, hogy a Közeti Hitel-szövetkezethez még nem érkezett meg a hivatalos értesítés arról, hogy október elsején a fagykár kölcson fele összegéig újabb kölcsont lehet folyósítani a gazdáknak, így erre nézve

Debrecenben még a legteljesebb tájékoztatásban vannak.

Ezzel szemben Karcagon már az ottani szövetkezet megkapta a hivatalos értesítést és ott az újabb kölcsonok folyósítása meg is kezdődött. Ilyen körülmények között remény van rá, hogy a hivatalos értesítés mihamar megérkezik Debrecenbe is és akkor itt is rendeződik a nehéz kérdés.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Fehérneműkészítés és gyermekruha hozott anyagból. Alakítás, javítás. SAS UCCA 2.

Felfüggesztették a városi téglagyár igazgatóját

Megírta a Debreceni Független Ujság, hogy a városi téglagyárnál különböző szabálytalanságok fordultak elő s ezzel kapcsolatosan elbocsátás is történt. Most az ügynek további fejleményei is vannak: erről illetékes helyen a következő közleményt adták ki:

A közleményben a téglagyári ellenőrző vizsgálat alkalmával megállapítást nyert, hogy az üzemi rendellenességek és könyvelési szabálytalanságok fordultak elő. Emiatt Tittel Oszkár alkalmazott folyó évi augusztus 26-án állásából azonnali hatállyal elbocsátott, minthogy pedig megállapítást nyert az a körülmény is, hogy ezekért a szabálytalanságokért az igazgató is felelős, a fegyelmi eljárás ellene is elrendeltetett és a vizsgálat érdekében állását felfüggesztették.

A városban elterjedt hírek miatt és az ügy tisztázása érdekében szükséges, hogy a fegyelmi eljárás a legprecízebben lefolytassassék és gyors befejezést nyerjen.

Than Gyula emléke a tiszántuli sajtóban

A Nyírvidék Than Gyula főszerkesztő halála kapcsán a következőket írja:

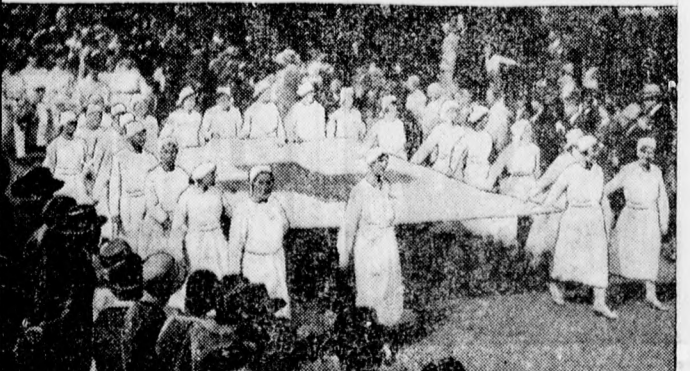
A magyar sajtónak és közelebről a tiszántuli sajtónak nagy halottja van: Than Gyula író, a Debreceni Ujság főszerkesztője, a tiszántuli újságírás nesztora szombaton reggel meghalt. Than Gyula neve fogalom volt Debrecenben, ahol nem volt közlőgy, társadalmi, vagy jótékony mozgalom, amelyben pártatlan szervező erejével, lobogó lelkesedésével részt nem vett volna. Fáradszónak nem ismerő agitatórikus munkása volt az újságírásnak és a közéletnek. Irodalmi téren is sikerrel működött, számos regényt és elbeszélést írt. Kiváló muzsikusként, mélyen vallásos életet élő kultúremler volt. A magyar dalkultúráért ő lelkesedett a legjobban Debrecenben és ő rendezte meg a pártatlan sikerű debreceni országos dalosimnepet is. Szeretettreméltó egyéniségét Nyíregyházán is jól ismerték. A Nyírvidék első éveiben szerkesztője volt lapunknak és a Nyírvidék fennállásának félévszázados jubileumán mindenkit elragadó ékesszólásával tett vallomást arról a nagy és mélységes szeretetről, amellyel a Nyírvidéget magához ölelte.

Than Gyula a dalosverseny rendezésben kifaradt, lapvállalatát átadta, pihenni vágyott, de egészségének regenerálódása már nem sikerült. Operációnak vetette alá magát, majd folytonosan gyengült. Nagy fájdalmat voltak, de hősiességgel türt és megadással várta a halált. Temegetése ma délelőtt volt Debrecenben óriási részvét mellett.

KÁVÉHÁZBAN ÉTTEREMBEN CUKRASZODÁBAN BORBÉLYMÁL FÜGGETLEN UJSÁG-OT

Gyakorlatozások gáz támadásokkal szemben.

Fűszer-, liszt- és terménykereskedők figyelembe! A lisztértékesítők és feldolgozók árubeszerzési könyve, teljesen a hivatalos rendelet szerinti beszerzéssel megjelent és kapható: Hegedüs és Sándor R. T. Könyv és papírkereskedésében Debrecen, Ferenc József ut 34. sz. alatt.

Zongoratulajdonosok figyelmébe!
HERMEL JÓZSEF
 az Operaház műve színek hangolója
 hangolást, javítást vállal Plac u. 6.

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság városi segétye

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság, amely jelentős munkát fejt ki és megafonos közvetítésével valóban hűzaggpótló működést végez, beadványt intézett Debrecen városához, kérve, hogy tekintettel kulturaterjesztő érdemeire és a megafonos előadások hasznosságára, a város adjon valamelyes szubvenciót a társaságnak, amelynek anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére.

A városi tanács szerdai értekezletén foglalkozott a kérelemmel és megállapította, hogy a kívánt célra fedezet nem áll rendelkezésre, tehát ebben az esztendőben már nem teljesítheti a kérelmet. Igyekeznek azonban a jövő évi költségvetésben megfelelő tételt beállítani erre a valóban hasznos célra.

A minőségbuza termesztésének kérdése

A világ gazdasági életét foglalkoztató buzaminőségkérdés a magyar gazdának a legfontosabb létkérdése. Nemcsak a szaklapok, hanem a napi sajtó is rengeteget ír róla. Ezeknek, a sajnos csak részben szakzerű, legnagyobbreszt meg lehetőségi tájékoztatlan és egyoldalú tárgyalásoknak ma már határozottnak mondható és viszonylag igen egyszerű tanulsága van. A szakzerű vizsgálatok folytán bebizonyosodott, hogy a mai átlagos magyar buza határozottan jobb minőségű, mint régebben, a nemesített buzákat elterjedése előtt volt. Ez tagadhatatlanul legnagyobb részben a buza-nemesítésnek köszönhető. A nemesített magyar buzákat közt bár vannak aránylag gyenge minőségűek, de az átlagosnál meglepően többet termők, viszont talánunk köztük kielégítő termést hozó, általában véve kiváló minőségű terméket is, olyanokat, amelyek a külföldi rossz liszték feljavítására a legkeresettebbek. Azért kell hangsúlyozni azt, hogy nem feltétlenül, hanem csak „általában véve” kiváló minőségű termékek, mivel nagyon helytelen dolog a minőség kérdését csupán csak fajtakérdésnek tekinteni. A buza minősége ugyanis — mint minden növényi tulajdonság — nagyon sok természeti tényezőnek kölcsönhatása révén kifejlődő eredmény. Szerepe van a minőség kifejlődésére az éghajlaton, a talajon, annak erején, trágyázottságán kívül a vetés idejének, a vetés módjának, ápolásának és számtalan más tényezőnek. Ezek közt, a fajta örökös tulajdonságai mellett, talán legnagyobb szerep a talajban levő s a buza-növény által felvehető táplálékanyagoknak jut, főként a buza-talajokon műtrágya formájában pótlásra szoruló foszfor-savnak és nitrogénnek. Az előbbi a magyar gazda legolcsóbban szuperfoszfáttal, az utóbbit pedig méz-nitrogénnel adhatja meg. Kat. holdanként a szuperfoszfáttal buza-vetés előtt — kötött talajokon a vetésántást megelőzően, középkötött földön pedig a fogasolatlan, magházas vetésántásra hintve —, 150—200 kg., ha vetéskor sorbaadjuk, úgy 75—120 kg. alkalmazandó. A méz-nitrogént, belőle 60—100 kg-ot, legajánlatosabb külön, a vetésántás előtt elszórva alkalmazni, de adható tavasszal fejtárgyának is.

Anyakönyvi hírek

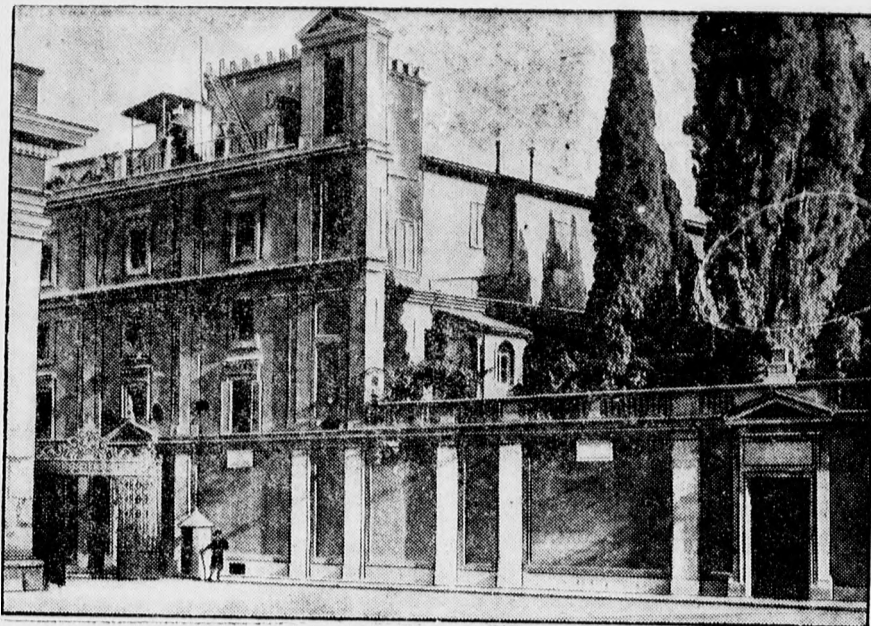
A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 10-én, szerdán a következő bejelentések történtek:

Születések: Madarász Lajos fm., Róza leány, r. kath.; Vass Pál kömivestanuló, István fia, ref.; Zay Ferenc Tibor, fia.

Halottak: Özv. Kovács Ferencné Pataki Eszter 65 éves Debrecen, Bercsényi u. 56; Sebők Imre H-hadnagy, ref., 11 hó; Pófferi Istvánné Baunok Mária Fegyvernek, kath., 49 éves.

Házasságok: Szabó Lajos—Lábina Juliánna; Hajnal Zoltán—Kenyeres Irén; dr. Kubinyi Béla—Taskovics Mária; Viczián Ferenc—Végh Irén; Harsány László—Korösy Magdolna; Lengyel Lajos—Bácsa Eszter; Jelling Jakab—Horváth Horváth Ilona; dr. Soók Rezső—Gallé Heléna.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Ritka érdekességű ház.

Az ugynevezett „németház” Rómában a német kolónia telepén. A ház közepén halad át a határvonal, amely Olaszországot a pápai államtól elválasztja. A díszes kapu jelzi a határt.

Nagyvárad, szeptember 10. A Bihar megye határszélén levő Zerend arad megyei községből a tavasszal nótaszóval bevonultak a legények a sorozásra. A daloló rekrutákat meglátták a csendőrök is és hármat kiszedtek közülük a sorból. Ezek Héder Károly, Sándor Lajos és Boros Ferenc voltak, akiknek széles jókedvük volt, mert a sorozó bizottság alkalmasnak találta őket és büszké is voltak erre, hogy nem nevezik majd őket a falu nyomorékjainak, mint az alkalmatlanokat csufolni szokták. Megtudták azt is, hogy a csendőrök miért péceztek ki őket a sorból. Azért, mert a kalapjuk mellett piros-fehérvörös szalag volt.

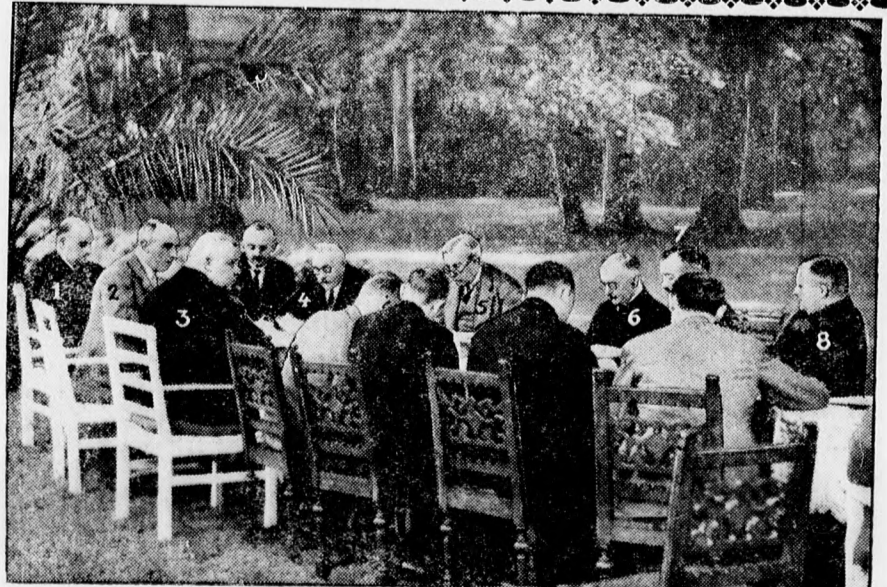
A csendőröknek arra a kérdésre, miért tüzték föl azt a kokárdát, azt válaszolták, hogy azért, mert *ők magyarok és mert látták, hogy a románok és a svábok is hordták a maguk színeit.* A csendőrök ezzel a magyarázattal nem elégedtek meg és a három zeréndi legényt, akik akkor már mind besorozott katonája volt a román hadseregnek, bevitték a temesvári hadbíróshoz. — Ügyük most került tárgyalásra. A katonai ügyész a három zeréndi lakost azzal vádolta, hogy a magyar nemzeti színnek kalapjuk mellé való feltűzésével lázítást követtek el. A vádlottak tagadták ezt és kijelentették, hogy eszük ágában sem volt lázítani, csak éppen magyarságuk jelzése céljából tüzték föl a piros-fehérvörös szalagot. A hadbíróshoz Héder Károlyt, Sándor Lajost és Boros Ferencet büntöskére találta és egyenként három havi elzárásra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte őket.

Az elmúlt napokban hírt adtunk már arról, hogy a Budapesten tanuló debreceni származású művésznövendékek — köztük Debrecen városának ösztöndíjas növendékei — bemutatón kiállításon lépnek a műértő közönség elé. Erről a minden szempontból érdekes kiállításról a következőkben számolhatunk be részletesen.

Szeptember 13-án nyílik meg a debreceni művésznövendékek kiállítása a Kereskedő Társulat dísztermében

A Budapesti székelő Debrecen—Hajdúmegyei Széchenyi Szövetségben, ahol a tanulás közben néha-néha összegyűlekeznek a különböző egyetemeken és főiskolákon tanuló debrecenieket, került fel az a terv, amely most szombaton valóra is válik: Debrecen közönségének megmutatni fiatal művészeink munkáját és bizonyosságát adni annak, hogy méltók akarnak lenni a város ösztöndíjához és művészi életéhez. Tehetségüket elsősorban Debrecenhez kapcsolják és Debrecennek ajánlják. Ezzel gyakorlatban munkálják az olyan sokszor hangoztatott művészi decentralizáció ügyét. Ez annál nagyobb jelentőségű dolog, mert fiatal, fejlődésben levő művésznövendékekről van szó, akiknek a benyomások érzékeny talajra találnak.

Az egész művelt világ csodálatát kivívó, modern magyar művészetben nőttek fel ezek a növendékek. Tanáraik a legnagyobb magyar művészek közül kerülnek ki. Iványi Nácisz másodikéves növendék Bosznay Dezsőnek, Farkas György másodikéves és Tóth László most végzett növendékek pedig Rudnay Gyulának, a modern magyar festészet legeredőbb nagy művészeinek a tanítványai. Szombaton délelőtt 11 órakor tartja negyedik előadását az iparostanonciskola dísztermében (Burgondia uca) a „Modern elektroncsövek” címen. Az előadást az Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT kiküldött mérnöke tartja megfelelő bemutatásokkal. — Az előadás díjtalan.

Kellemes tanácskozás.

A német kormány tagjai a birodalmi kan cellár kertjében tartanak minisztertanácsot

PERTRIX
 VÉD JEGY

Szárazelemek és telepek zseblámpa és apótelepek számára.

Teljesítményük felülmúlhatatlan. Minden szaküzletben kaphatók.

beszélj Sándor másodikéves Kisfaludi-Stróbl Zsigmondnál tanul. Az iparművészek közül Fekete Pál hatodéves Györgyi Dénesnek, a Déri Muzemum egyik tervezőjének a tanítványa. Különösen fogják érdekelni a hölgyközönséget az ő belsőberendezési, bútortextil és egyéb iparművészeti tervei. D. Szabó István, Helbing Ferenc növendéke inkább grafikai munkákat, illusztrációkat állít ki.

A kiállítás ünnepélyes keretek között nyílik meg szombaton délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében. A kiállítás fővédnökei és védnökei a társadalmi és művészeti élet vezetői nagy számmal ígérték meg személyes megjelenésüket az ünnepélyes megnyitásra, amelyen a megnyitó beszédet Csobán Endre főlevéltárnok, a Csokonai Kör főtitkára tartja.

A kiállítás szeptember 13-tól 19-ig lesz nyitva. Belépődíj nincs.

A rendezőbizottság reméli, hogy a nagyközönség, az egyetemi hallgatóság és a középiskolák diákság szeretettel karolja fel az idegenben tanuló debrecenieket és nagy számmal keresi fel a szépek ígérkező kiállítását.

Nemcsak Magyarországon szavaznak a halottak a választáson

Páris, szeptember. Egy kisebb délfrancia városban most tartották a városi tanács pótválasztását. Egy Roncayrol Louis-Jean-Félix nevű fiatal földbírtokos szintén szavazni akart. A szavazási bizottság elnöke csodálkozva kérdezte:

— Ugy-e bár, ön már szavazott?
 — Nem — felelte a földbírtokos és ennek igazolásul felmutatta lebélyegzetlen választó igazolványát. Az elnök a fejét csóválta és aztán kiböngészte az iratokból, hogy tévedett, mert aki szavazott, annak nem Louis-Jean-Félix, hanem Louis-Jules-Félix a keresztnéve.
 — Nagyszerű — csodálkozik a földbírtokos — ő is itt volt?

— Igen, egy negyedórával ezelőtt.
 — Sajnálom, hogy nem találkoztam vele. Tunillik az az apám. Szívesen találkoztam volna vele, hiszen négy éve nem láttam, amióta — meghalt.

Saint Gironsban felfedezték, hogy a választási lista huszonnyolc halott nevét tartalmazta és — mind a huszonnyolc lezavazott. Nimesben egy jóhumoru jelölt engedélyt kért a rendőrségtől, hogy a temetőben beszédet tarthasson, mert nem akarja ottani számos választóját sem elhanyagolni. Egész Franciaországban nagy feltűnést keltek a hírek, hogy a halottak is szavaznak.

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság rádióelőadása

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság e hó 11-én, csütörtökön délután 7 órakor tartja negyedik előadását az iparostanonciskola dísztermében (Burgondia uca) a „Modern elektroncsövek” címen. Az előadást az Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT kiküldött mérnöke tartja megfelelő bemutatásokkal. — Az előadás díjtalan.

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság minden nap délután 6 órától 8-ig hivatalos órát tart az iparostanonciskola (Burgondia uca) földszint 5. sz. helyiségében, ahol a tagok részére a rádióval kapcsolatos összes kérdésekre díjmentes felvilágosításokat ad. Készülékeket megvizsgál stb. Tagsági díj havi 50 fillér.

A Keletmagyarországi Rádió Tarsaság minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Dérimuzeum előtti téren tézenét ad megafonos erősítő berendezésével.

EREDMÉNYESEN HIRDET A

FÜGGETLEN ÚJSÁG
 DEBRECEN

TRIX JEGY

k és telepek apótelepek nára.

elümulhatatlan. tben kaphatók.

edéves Kisfaludi-Strahl z iparművészek közül Györgyi Dénesnek, a tervezőjének a tanítvá érdekelni a hölgykö-rendezési, bútor, textil i terveit. D. Szabó Ist-övendőké inkább gra-ációt akar állít ki.

s keretek között nyílik z II órákor a Keres-ében. A kiállítás fővéd-ársadalmi és művészeti-mmal ígérték meg sze-az ünnepélyes megnyi-lyitói beszédet Csobón-Csokonai Kör főtitkára

ber 13-tól 19-ig lesz

emléki, hogy a nagykö-állgatóság és a közép-ettel karollja fel az ide-nyiek ügyét és nagy-zépnak ígérkező kiállj-

országi választáson

Egy kisebb délfrancia k a városi tanács pót-nyról Louis-Jean-Félix os szintén szavazni-ottság elnöke csodál-

r szavazott? földbirtokos és ennek ebelégyzetlen választó k a fejét csóválta és atokból, hogy tévedett, nnak nem Louis-Jean-és-Félix a keresztneve. állkodik a földbirtokos

rával eléltt.

ő földbirtokos valam. Szivesen találkoztam gy éve nem láttam,

dezték, hogy a válasz- halott nevét tartal- szonnyolc leszavazott. a jelölt engedélyt kért temetőben beszédet arja ottani számos vá-olni. Egész Franciaor- keltek a hírek, hogy

országi Rádió lióelőadása

gi Rádió Társaság e élet után 7 órákor tartja z iparostanonciskola (dia ucca) a „Modern Az előadást az Egye- mossági RT kiküldött lő bemutatásokkal. —

gi Rádió Társaság óráról 8-ig hivatalos nciskola (Burgondia- lysiségében, ahol a ta- kapcsolatos összes felvilágosításokat ad, stb. Tagsági díj havi

gi Rádió Társaság tt 11 órákor a Déri- zenét ad megafonos

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Tul az óperencian

Mostanában mind gyakrabban megcsik, hogy a huszadik századvégi ember elcsodál-kozik a világmindenség különleges titkain, amelyek az emberi tudomány kézzelfog-ható, számokkal, vagy képletekkel kifejez-hető formába zár, mint holmi elfogott szó-kevényt. A csodálkozás és a meglepetés annál nagyobb, minél lelkiismeretesebben keresi az ember a maga helyét ezek között a csodák között, amelyek már régen túlnőttek az átlag ember öntudatán. Eszem ágában sincs felöl-teni az áltudományosság nagyképszerűségét, ami-kor újra, meg újra a levegőbe meredek ugy estefelé, hazamenet, amikor a csillagos ég alatt a klasszikus, de már régen elkopottat költői képek és hasonlatok helyett gondola-tonnal a Hertz-hullámok százezrei után ka-landoznak. Keresem ezeket a láthatatlan elektromágneses hullámokat, amelyekről azt mondják, hogy pontosan ki vannak egyensu-lyozva és valahol a térben, amit Éthernek szoktunk nevezni, ott van a középpont, mely a hullámok egyensúlyának gerince. Erre a középpontra helyezett keret hihetetlenül vál-takozó értékű hullámokat foghat fel és a hullámok, amelyeket az elektromágneses erő kilengéseinek tekintünk, egymás fölött, egy-más mellett, egymásban haladnak, anélkül, hogy egyik a másikra hatna. Sőt mi több, ezen a titokzatos ponton még egészen kiszá-míthatatlan titokzatos sereg más hatás és ok is jelentkezik, amelyeknek természetét nem ismerjük, de amelyek a fizikusok és metafizi-kusok szerint a Hertz-hullámok rokonai. Ezekre nem is figyelünk, mert öntudatlanul és ismeretlenül is megszoktuk őket.

Mert van látható és láthatatlan fény... Vannak melegítő sugarak. Itt van a föld vonzóereje, amely a legismeretlenebb és megmagyarázhatatlanabb étheri jelenség. És amit itt régi fizikai tanárok emlékeiből fel-soroltam, nem más, mint a „mindenség” egyetlen kicsiny töredéke. Hol vannak még az élő anyagok kisugárzásai, hol vannak a napok, amelyekkel mi nem, de a kutyák, rova-rok, madarak igenis észlelni képesek. A mi anyagi létezésünk éppen ezeknek a tünemé-nyeknek köszönhető, amelyek a sulytalan és megfoghatatlan valamin keresztül jelenkez-nek. Az éther úgy viszonylik az anyaghoz, mint a lélek a testhez és mennyivel megha-tóbb arra gondolni, hogy örökös titok közé-pette élünk, melynek egészét és részleteit annál kevésbé tudjuk megmagyarázni ma-gunknak, minél inkább többet tudunk meg róla az emberi kutató elme segítségével.

Es milyen helyes lenne, ha a költő, író, a filozófus tájékozva lenne minderről, ha ro-koni kapcsolatban találna a tudós gondolatai-val. Az emberi kor ilyen csodákkal gazdag nem volt soha. Soha nem jutott el az ember ennyire közel az istenekhez. És úgy tetszik, hogy nem nagyon vagyunk méltóak erre, mert nem látjuk a magunk helyét világos öntudat-tal. A mai ember már nem látja meg a dol-gok szépségét és nem szereti elmélyíteni ér-deklődését. Pedig ugy-e ötven év óta mennyi új horizont nyílt meg az emberi statra. Nos, nagyon, nagyon elfáradhatott az ember, hogy ime megáll a kezdet küszöbén és já-tékszerű kétség magának legszebb felfedé-zéseiből, akárcsak a gyermek a csigából, amit a végtelen tenger dobott elébe és amiben benne zug a tenger örök morajlása. És mint a gyermek, gyorsan megun mindent, új dol-gokat követel, még mielőtt felfogná annak szépségét, amit a kezében tart.

Es ezen a ponton jelentkezik az író ember árulása. Azokat, akik hajdan magas piedesz-tárra emelték a tudományt, kinevezték s azóta az íróemberek nem merik többé követni fan-táziájuk merész róptéval a tudomány álmát. A tömeget követik és megmaradnak a játék-szernél.

Pedig azokban az írókban, akik a fiatalsa-got érzik agyukban, fel kellene lobbanni a vágyuknak, hogy eldobják maguktól az idősebb kollégáik által már amugy is rongyosra hasz-nált szavakat, hogy új eszméket keltsenek életre, hogy kijelöljék a csodák között za-vartan botorkáló emberiség egyenes és sugár-özönbe fűrdetett glóriás alakját. (kyb.)

A Debreceni Független Ujság elö-fizetők és példányoként vásárlói jelentős kedvezményvel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsonkönyvtárát.

Agyvertódulás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudomá-nyos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szol-gálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fü-szerüzletekben kapható.

Felhős, enyhe idő. A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 10-én délben 12 órákor: Hazánkban az északi hegy-vidéken és az Alföld keleti részén kisebb esők voltak. A hőmérséklet általában a normális felé emelkedett. Jólát: Válto-zóan felhős, enyhe idő, esetleg kisebb esőkkel.

Az osztályorsjáték mai húzásán 10,000 pengőt nyert: 63574. 5000 pengőt nyert: 62879. 3000 pengőt nyert: 64551 73800. 2000 pengőt nyert: 17739. 1000 pengőt nyertek: 5647 6349 12764 23571 33106 79798. 800 pengőt nyertek: 10156 53064 83746. 600 pengőt nyertek: 44, 7174 8963 25552 27631 28404 60374 61011 69256 74625 78592 80527 83285. 400 pengőt nyertek: 1011 18653 2140 2639 8501 8504 13115 13253 15950 18316 21012 22577 23288 29785 31747 31733 38649 46334 53588 54871 60256 60882 60984 64043 67756 69553 70758 71849 73696 75356 76387 83101 83582. 300 pengőt nyertek: 460, 2162 2204 2936 4659 5237 6058 6230 7498 8412 8481 8937 10272 10386 11671 14328 15373 18653 19544 19841 20900 21459 21852 22428 22844 25298 25381 25516 25861 26403 27450 29860 32459 33184 33981 35159 36066 36216 38786 39142 42873 43518 43548 46121 47923 47941 49622 51172 52423 52590 54713 55054 55349 55466 56304 58982 59921 60665 60972 61182 64205 64502 64744 68355 70237 73985 74114 74555 75448 76505 78111 79643 79993 81315 81343 82663 83714. Kihúztak ezenkívül közel 1500 sorsjegyet 150 pengős nyereményl.

Fischer József csendőrtábornok a Horto-bágyon. Fischer József csendőrtábornok, a magyar csendőrség legmagasabb rangú tagja, esőtörtökön délben Debrecenbe érkezik s in-nen autón kimegy a Hortobágyra, ahol egy napot tölt.

A köntösgáti kisparcellák bérlői. A köntösgáti kisparcellák bérlői azzal a kérelem-mel fordultak Debrecen városához, hogy újítsa meg bérlési szerződésüket. A városi tanács szerdai értekezletén foglalkozott a kérelem-mel és elhatározta, hogy azoknak a parcella-bérlőknek a szerződését, akik az eddigi hat-va-nóti pengő hozsonbért pontosan fizették, meghosszabbítja.

Nyelvtanfolyamokat rendez szeptember 15-étől kezdődően a Magántisztviselők debre-ceni csoportja és kéri mindazokat, akik ezen olcsó német-francia-angol és esperantó kurz-sokon valamint gyorsírási tanfolyamon részt-venni szándékoznak, jelentkezzenek az egye-sült Thaly Kálmán u. 14. sz. helyiségében í- hó 11-én este 8, vagy 13-án, szombaton este 8-9 óra között. A tanfolyamokon bárki, tehát nemegyleti tag is részt vehet.

Versenytárgyalás. A kereskedelmi és iparkamara ezután értesíti érdekeltjeit, hogy a Dohányövedéki Központi Igazgatóság nyil-vános versenytárgyalást tart a nyírbaróti do-hánybirtokot hivatal telepén levő IV. és V. sz. raktárépületeken szükséges közműves, ács, mű-palafedő és bádogos tatarozási munkálatoknak vállalatit uton való biztosítására. Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehetők ajánlatok. A munkálatok legkésőbb 1930. évi november 29-ig teljesen befizende-dők. Az ajánlatokat a m. kir. dohányövedéki központi igazgatóság segédhivatalába (Buda-pest, II. Iskola u. 13.) 1930. évi szeptember 29-én délelőtt 11 óráig kell benyújtani s ugyan-ott aznap 12 órákor felbontatik, amikor az ajánlattevők, vagy helyettesük jelen lehet.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Zsarolással vádolt földművesek a törvényszék előtt. Borbély András, Batiz Mihály részér vásárolt egy lovat az elmúlt évben Szathmáry István gazdálkodótól. A vásárolt lovon azonban nagyon csökönyös volt és soha-gyan sem akart enedelmeskedni a gyeplő-nek. Batizék a lovat visszavitték Szathmáry-nak a tanyaára és követelték, hogy vegyék vissza. A csökönyös lovat azonban nem akarták visszafogadni, mire Borbély és társai erőszakkal elvitték Szathmárynak egy másik lovat. A tárgyaláson nem jelent meg Borbély Mihály és ezért új tárgyalás elrendelésével a tárgyalást elnapolták.

A világhírű MERCEDES-BENZ személy- és teherautók és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott MAGYAR GYÁRTMÁNYU MÁVAG-MERCEDES-BENZ teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselői és eladási központja: MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV. Váci ucca 24. Körzetképviselő: RÉVÉSZ IMRE DEBRECEN, HUNYADI UCCA 21. SZÁM.

Ifj. dr. Haendel Vilmos a miskolci jogakadémia tanára lett. A miskolci evan-gélikus jogakadémian szeptember 6-án

Ifj. dr. Haendel V. del Vilmos debreceni származása, közép-iskolai tanulmányait itt végezte a debre-ceni református Kollégiumban, egyetemi tanulmányait pedig a debreceni tudomány-egyetemen. Azután a bécsi, majd a ber-lini egyetemeken folytatott jogi tanul-mányokat és több pályadíjat nyert, majd, mint kiváló végzettségű és képesítésű jo-gászt a debreceni ítélőtáblához egyenesen jegyzőnek nevezték ki és ottani működé-sével is teljes elismerést szerzett magának. Az új akadémiai tanár fiatalága ellenére máris ismert nevet vívott ki magának tu-dományos körökben s különösen feltűnést keltett a „Modern magánjogi elméletek, különös tekintettel a polgári törvény-könyvről” címen megjelent nagyobb tanul-mánya, amelyben a magánjog legújabb irányjaiban végzett kutatásait összegezi.

Zsarolással vádolt gazdálkodó. A debre-ceni törvényszékben Jeney Sándor dr. tanácsa most tartotta meg a főtárgyalást Bihari Mi-hály álmosdi gazdálkodó ügyében, akit zsaro-lással, magánlaksértéssel és uszorával vádolt az ügyészség. A vád szerint Bihari Mihály még 1928-ban eladott 220 pengő értékű fehér szalonnát Szőke Sándor hentesnek, aki hitlbe vásárolt. Bihari a vád szerint uszorakamatot számított fel és mikor az adós az ígért ha-táridőre nem fizette meg teljesen az adósságát, részegen elment az üzletébe és meggyilkolá-sal fenyegette meg Szőket és családját, ha nem fizetik meg a tartozást. A törvényszéki tár-gyaláson a bíróság nem látta megnyugtató bizonyítékokkal igazolni a vádat és ezért fel-mentették Bihari Mihályt.

Balesetek. Ary Bálintné 39 éves Lónyay ucca 38. szám alatti lakos szerdán délelőtt felment a ház padlására és mikor lefelé akart ömni lezuhant a létráról. Az asszony súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a kli-nikára szállították. — Híse Eszter 29 éves Téglavetőben lakó napzámos szerdán délelőtt a Kossuth utcán eszméletlenül összeesett. A mentők részesítették első segélyben. — Riez István 68 éves munkás szerdán reggel a zsi-bogóban részegen a földre zuhant és kisebb zúzódásokat szenvedett.

Szüreti táncmulatság. A Nyilastelep, Márton Kálmán uca 15. sz. alatt levő Maday vendéglő nyári kerti helyiségében szeptember 13-án, szombaton este nagyszabású szüreti táncmulatság lesz, mely vasárnap reggel 5 óráig tart. Belépődíj 1 pengő.

A Katolikus Figyelő szeptemberi száma a szokott gazdag, változatos tar-talommal most hagyta el a nyomdát s holnap kerül az előfizetők asztalára. Vezető helyen dr. Lindenberger János cikkét közli, aki az iskolai beírásokkal kapcsolatban a szülőkhöz intéz meg-szívlelésre méltó dolgokat. Hasonló témáról értekezik Agárdi László, Liszt Nándor pedig Szent Imre herceg ha-zajított címmel írt ragyogó cikket. Meg-kapó értekezés szól a pápi nőtlenség-ről s különösen gazdag a Szélejegyzetek rovata, amely Falu Pál több írását, Liszt Nándor, Tower Vilmos, Szobosz-

lai Bálint és dr. Nógrády Zoltán apróbb cikkeiket, aktuális megjegyzéseit tartal-mazza. Falu Pál ebben a számban kezdi meg cikksorozatát a várdi egy-líazmegye porladó nagyjairól, amely bizonyára széles körben kelt nagy ér-deklődést. A Hírek rovata a megszo-kott eleven most is, hasonlóképpen igen érdekes az Utáriszónyánkól is. A Katolikus Figyelő szerkesztősége és kiadóhivatala Debrecen, Szent Anna u. 21. sz. Előfizetés félévre 3 P 50 f.

Meglopták a Ferencváros-Bocskay mérkőzésen. A debreceni rendőrségen jelen-tette Molnár Kálmán Thaly Kálmán ucca 6. szám alatt lakó városi tisztviselő, hogy a va-sárnapi Ferencváros-Bocskay mérkőzésen a nagy tolongásban ellopták a tárcáját, amely-ben fontos iratok, köztük két találmánynak a terve is volt. A nyomozás megindult.

Hírek a rendőrségről. Nagy Miklós tej-kereskedőnek az Ajtó ucca 20. számú ház elő-ísteretlen tettes ellopta a kerékpárját. — Barna Tamás Kassa ut 25. szám alatti lakos-nak a szobájába behatolt egy tolvaj és ello-pott az íróasztalból 30 pengőt. Érdekes, hogy a tolvaj az asztalon maradt éjszát, hisz-tolyt és néhány pengőt nem vette magához. A nyomozás a lopások ügyében megindult.

A magántisztviselők szokásos összeje-vetelén túlnő az a kedves ünnepség, amelyet az egyesület Thaly Kálmán u. 14. sz. helyisé-gében szombaton este rendeznek a miskolci csoport tagjai tisztelőre. Kéri tehát a ren-dezőség az összes tagokat, valamint azok ven-dégeit, hogy szombaton este pontosan fél 9-kor minél nagyobb számban előlőni sziveskedje-nek, hogy az összejevetel a Miskolcon élve-zett vendégszeretethez méltó legyen.

Az órásmester furcsa sírfelirata. A világ legkülönösebb sírköve kétségkívül az, amely alatt a délangliai Devonban egy régen elhunyt órásmester alussza örök ál-mát. 1802-ben halt meg az órásmester, Sírkövének felirata a következőképpen hangzik:

Itt nyugszik vízszintes állapotban George Routhleigh órásmester, aki képes-ségeivel minden tekintetben dicsőséget szerzett hivatásának. A becsületesség volt cselekedeteinek főrugója, a bölcsesség volt csele-kedeteinek regulátora. Emberséges, nagy-lelkű volt és keze sohasem pihent. Pontos volt, sohasem sietett és sohasem késett. Megbízható volt mindig és kedélye csak akkor jött ki a rendes kerékvágásból, ha egyes emberek rossz kulcscal húzták fel. Idejét mindig pontosan kihasználta. Örait, perceit hasznosan töltötte el, amíg aztán egy szerencsétlen perc meg nem állította szívének készülékét. 1802 november 24-én halt meg 57 éves korában. Abban a re-ményben, hogy az Ur majd kezébe veszi, nagyítójával jól megnézi szerkezetét, megtisztítja és kijavítja, aztán újból fel-huzza, hogy az örök életben zavartalanul és boldogan ketyegjen tovább mindörökké.

Beírás előtt gyermekeiket vizsgál-tassa meg szemorvossal. Szem-lyeg recenitét pontosan elkészíti Lóbi útszerzés, Plac u. 63.

Őszi kalap ujdonságok nagy válas-ztékban kaphatók Matta Anna kalapszal-on-jában, Bethlen uca 23.

Gyász esetén ruhákat gyorsan, legol-csóbban fest Koncz, Péterfia 30., Szent Anna 2., Piac ucca 16.

Berzéli műterme, fotóciókkek, kép-keretek. Ferenc József ut 38., az udvarban.

Gordonka tanfolyam. Dr. Müller Ottó, a városi zeneiskola volt tanára, a gordonka tanítását újból megkezdte. Fel-vesz kezdőket és haladókat teljes kikép-zésig, a zeneakadémia teljes felelősé-gel vizsgáztat. Felvilágosítást ad 12-1 között Ferenc József ut 18. Máv. üzlet-vezetőség II. em. 47., vagy délután 4-5-ig lakásán, Nap u. 13.

NYESEN TA DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

— M. Walther Edith iparművésznő, okleveles tanárnő, aki hosszabb külföldi tanulmányutáról hazatért, ez évben is tanít rajzot, iparművészeti munkákat, szabást, varrást, modellezést a legkiválóbb módszerek szerint. Jelentkezni lehet minden délután 3 és 4 óra között Werbőczy uca 4. sz. alatt, földszint 10. A tanfolyam szeptember 15-én kezdődik.

Este hétkor a Piac-uccai korzón

Opálos estelele. Az égen még alig ragyognak a csillagok. Színes, változó kaleidoszkop az ucca. Modern mozgó színpad és az emberek furcsa marionettek. Flört. Szerelm. Irigység. Vidámság és könny. Hangos beszéd. Nevetés. Ez mind a levegőben uszlik. Itt nyugodtan mondhat szörnyűségeket a legjobb barátokról. „Hogy esdibe mentek és az ura megcsalta szegényt. De különös, hogy mégis sok pénzt költenek. Oh nem a maguk pénzét.” És huncyoríthat a szemekkel vidáman. És szelíd hangon dicsérheted az ellenségedet. Mondhatod róla olyan tulzottan jókat, hogy a másikból megbotránkozva pattan ki a tiltakozás.

— Igen, azt hiszem tévedtem — feleled eléggén és könnyedén más témába esapsz. A korzón illok előnyben vannak. A sétáló a szemek kritikus sortízüben járnak. A korzón illok a találósdi játékok. Aki tíz lépésnyire jön, kitalálni, hogy ki lehet az. Például így: Huszonnyolc éves bankhivatalnok. A lány, akivel sétál, házlány. A család esse. A fiúnak könyveket ad kölcsön. A fiu unja. Vagy: Házaspar. Kacér feleség. A férje pofozni szokta. Most boldogságot játszanak. Vagy: Bakfi fiatal anyja. Közös udvarló. Látszik, hogy mindjárt összkapnak a fiúk. Vagy: Nagykrékedő könyvelővel. Csunya lányát a könyvelő el fogja venni feleségül. Vagy: Hivatalnoklány. Mamája ismerősöknek így beszél róla: „Az én Sárkánynak csak szórakozás a hivatal. Igazán nincs szüksége rá. Van mit arítani a tejbé. Az a száz pengő éppen selyemharisnyára való. De mit lehessen tudni, a princit udvarol neki. Képzeld, már kétszer háza kísértte.”

Két fiúsan sovány karsu lány jön. Ismert urikissasszonyok. Laposak, szögletesek. Mély elcigarettázott hang. „Mázi volt Cica, hogy hagyta lógni az ügyet. Azt hittem, rendes ember, pedig csak egy ping-pong bajnok volt. Sajnálom, de melire mégsem szívom. Na, ne örülj azért, fájni nem fáj. Jó, szép, buta kék szeme és imádni való édes link dumája volt.”

Fekete selyembe öltözött divathölgy. Fehér pröm. Ideges apró léptekkel megy, mintha kerresne valakit. Egy kövér nő utána néz. „Hajnalna, láttad? Így kellene átalakítani a fekete kabátodat. El kellene hívni Mariskát. Egy nap alatt megvarrja.”

„Ugyan hagyjon békébe, Juliska néni, hiszen ez nem hernicin volt.”

„Na és egy kis fehér nyulször nem teszi meg. Na mind má' felel a te hernicin kell.”

Fiatal asszony megy a férjével. Nem karonfogva. Ők lenéznek az ilyesmit. Egybehangzó ritmikus lépések. Az asszony mondja: „En akkor Molnár Ferencbe voltam szerelmes. Szörnyen tetszett a monoklija és a szép fehér haja. Te akkor egyetemre jártál. Karsu, szép, sovány, fekete fiu voltál és folyton Schoppenhauerrel magvaráztál nekem. Tizenhat éves voltam és Molnár Ferenc miatt, vagy talán akkor még miattad is. Egy délután megcsokoltál. Emlékszel? En akkor két napig lázas szájjal, lángoló aggyal, lángoló szívvel, magamon kívül járkáltam. Latinból akartak megbuktatni.”

Csinos lány idősebb urnak magvarázza: „Aho gy vissza jötték Karlsbadból, az asszony beadt a válóperet. Képzeld, a német nőrsz miatt, akit az asszony hozott a gyerek mellé.”

„Ez végeredményben a boletta Na és Bethlen!” — Ezt egy kövér, tekintélyes ur mondja egy alacsony nagybajuszúnak. Kis babaarcu szöke után fordul. Belelötököl valakibe. Elejti a szivarját.

Két 30 év körüli molett asszony. Szalmásárga festett hajú. „A sötétkeket visszaküldtem neki. Csak nem képzeli, hogy Braunneval egyformát viseltek. Nem örültem meg. Háromszáza kerül.”

Egy villogó szemű lány lassan ül le egy ideges cigarettázó fiu mellé. „Drága, tudod, hogy alig tudtam elszabadulni.”

Két rövid nadrágos kis fiu, tizenkétévesek. Tíz évvel ezelőtt ők lettek volna az osztály legjobb helyeggyütői, számolócédulát és növényeket gyűjtöttek volna. Most a következő játékot játszó. Egyik háttal áll a kocsi utnak és behunyt szemmel mondja. „Ez egy négy hengeres Cryster volt.” „Vesztettél — kiáltja a másik. — Ide a pengő. Ha nem lennél fülig szerelmes a Boeba, tudnád, hogy ez egy ócskán vett sport Buick volt, amelynek a karburátorát szépen ki kellett volna cserélni. Na, most én!” A szerep felcserélődik. Gvorsk iramban jön egy autó. A kis diák behunytja a szemét, orcimpái remegnek. A közeledő autó zóreléből, benzín bizébből jévekszik eltalálni a közeledő autó márkáját. És ez sikerül is neki. — „Lancia” — kiáltja hollóvan. És ha nem tévedek, 930-as modell.

Öreg ur, nyugdíjas. Nem is tudom, mit keres itt. Szidia az időjárás. A kormányt. Szomszédjait, önmagát. Hangosan mondja: „És még mondja valaki, hogy gazdasági krízis van — Nézze meg azt a hölgyet. A toillette legalább ezer pengő, kalap, cipő beleszámítva. És ezt

a ruhát nem viseli tovább egy hétnél. Ez évenként 52,000 pengő és hol van a manikür, a pedikür, a fodrász. A nyaralás. Te jó Uristen, fent az egekbe!”

Ime: Debreceni korzó 930 ószen este 7 óra-
kor.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI
SZEPTEMBER 19-ÉN, PÉNTEKEN A SZENDREY JULIA CIMŰ HERCZEG FERENC SZÍNŰMŰ ELŐADÁSAVAL NYIT A CSOKONAI SZÍNHÁZ.

Alig több, mint egy hét választ el már csak a Csokonai-színház évadnyitó előadásától, mikor is díszelőadás keretében mindjárt premierrel, Herczeg Ferenc: Szendrey Julia című színművével mutatkozik be az új társulat nagyhirű prózai együttese. A Nemzeti Színházban mély hatást keltett magyar darab előadását ünnepegek előzik meg és így a szezonnyitás külsőségeiben is impozáns lesz. Az énekes együttes debüt-je másnap, szombaton van, ugyancsak premier keretében, mikor is az immár világsikert aratott Földes-Harmath-Ábrahám Pál operett, a Viktória kerül bemutatásra. A színházi jegypénztár hétfőn, szeptember 15-én nyílik, amely időtől kezdve az összes előadásokra elővételben kezdődik meg a jegyek árusítása.

Ha olcsón akar színházba járni, ha mindig megszokott helyén szeret ülni, ha el akarja kerülni a jegyváltásnál a sorbanállást,

ha nem ellensége a saját pénzének, ha az ország legjobb társulatának előadásait akarja élvezni, ha a magyar kulturának barátja, ha szereti a színházat: SIESSEN BÉLETET VÁLTANI.

A színházi iroda egész nap rendelkezésére áll, hol a napi helyáraknál huszonöt százalékkal olcsóbban az ország legolcsóbb bérleti helyárain biztosíthatja egész szezonra helyét, sőt kedvezményes fizetési feltételekkel már öt előadásoként is törleszhető a bérleti hely ára.

SPORT

A BOCSKAY F. C. KÖSZÖNETE A DEBRECENI SPORTKÖZÖNSÉGHEZ.

Kaptuk a következő levelet: **Mélyen Tisztelt Szerkesztőség!** Tisztelettel kérjük, méltóztassék helyet adni nagybecsű lapja sportrovátában a következő közleménynek:

A Bocskay F. C. elnöksége hálásan köszöni meg a debreceni közönségnek azt a nagy érdeklődést, amely a vasárnap megtartott Ferencváros-Bocskay mérkőzés iránt megnyilvánult. Együttal hálásan köszöni azt az elnézést is, amelyet a debreceni közönség a szórványosan előforduló rendezési hiányosságok felett gyakorolt. Ezek a hiányok főleg amiatt fordultak elő, hogy a vidékről óriási tömegekben bejött közönség nem gondoskodott előre a jegyváltásról s így akkor lepte el a pályát, amikor már a helyek további kibővítéséről nem lehetett gondoskodni. A Bocskay F. C. elnöksége bizik abban, hogy a közönség az esetleg előfordult kényelmetlenségért kárpótlást talált a szép sportban s a jövőben is megfelelő érdeklődést tanúsít a Bocskay F. C. mérkőzéseit iránt. Igéri az elnökség, hogy a jövőben már idejekorán gondoskodás történik póttáborok építéséről, arról, hogy mindenki kaphasson künn a pályán is belépőjegyet. Ez azonban a Diószegi úti pálya bővítését teszi szükségessé, mert a debreceni sport — Istennek hála — eljutott már odáig, hogy a DVSC pályája szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására.

A közönség érdeklődésének folytonos növe-

kedését a mindnyáink által szeretett klub vezetésének még gondosabb ellátásával hálálja meg a közönség, amely a Ferencváros-Bocskay mérkőzés tanulságai után már bizalommal néz a Bocskay jövője elé. Vállvetni munkával így kell mindnyáinknak kivenni a részt a Bocskay, a Debrecen színeit és címerét dicsőséggel viselő futballklub nagyvá építéséből. Az az út, amelyen kölcsönös támogatással, közös munkával járnak a sport szeretetében a Bocskay F. C. tagjai, elnöksége, csapata és a debreceni közönség, csak újabb sikerekhez, újabb, nagyobb dicsőség eléréséhez vezethet.

Rá kell azonban mutatni arra is, hogy a klubot eddigi eredményeinek előéréséhez a mérkőzések bevételeinél még inkább a Bocskay F. C. tagjainak rendszeres havi hozzájárulásai segítettek. A Bocskay ezuttal is megmutatta értékeit, a debreceni közönség tehát most eggyel több bizonyítékból láthatja, hogy ennek a csapatnak a segítése, havi hozzájárulásokkal működésének szilárdabb alapokra helyezése szép és a magyar sport szempontjából érdemes munka. Lépien be a közönség minél nagyobb tömegekben a Bocskay tagjainak sorába és a havi kétpengős hozzájárulások ellenében vegye igénybe azokat a jelentős kedvezményeket, amelyeket a klub tagjai részére biztosít. A belépési nyilatkozatokkal állandóan szolgál a MÁV Menetjegyjroda. (Piac ucca 56.)

Debrecen válogatottjai Kassa és Eperjes ellen.

Vasárnap délután kerül elődöntésre Kassa és Eperjes válogatott atlétáinak mérkőzése Debrecen válogatottjai ellen. A rendező egyesületek a kellemesebb fekvésű DTE sporttelepet szelmezték ki a verseny színhelyül, de az jelenleg olyan elhanyagolt állapotban van, hogy ott nem lehet versenyt rendezni. Ezért határoztak úgy végeredményben, hogy az első Kassa-Eperjes-Debrecen válogatott versenyt a modernül felszerelt Egyetem Sporttelepen rendezik meg, ahol a fedett tribün kellő védelmet nyújt a nézőknek az időjárás esetleges viszontagságai ellen is. A versenyzőknek kényelmesebb és hideg-meleg vízzel ellátott öltözők állanak rendelkezésére. A versenyt rendező sportbizottság összeállította Debrecen válogatottjait, akik Debrecen színeit képviselik a vasárnapi mérkőzésen.

100 m. Fehér és Szász DTE, tartalék: Ráthonyi DTE és Laboncz DVSC.

200 m. Fehér és Szász DTE, tartalék: Laboncz DVSC és Ráthonyi DTE.

400 m. Arady és Köstner DEAC, tartalék: Szentiványi DEAC.

1500 m. Arady DEAC, Némethy DVSC, tartalék: Papp DTE.

3000 m. Papp DTE, Tóth DVSC, tartalék: Némethy DVSC.

Magasugrás: Soós és Király DEAC, tartalék: Kulcsár DEAC.

Rúdugrás: Hadházy és Kulcsár DEAC.

Távolugrás: Király és dr. Majzik DEAC, tartalék: Fehér DTE.

Súlydobás: Stolp DGASE és Gali DEAC, tartalék: Gallé DEAC.

Diszkoszvetés: Stolp DGASE és Gali DEAC, tartalék: Soós J. DEAC.

Gereblyvetés: Soós J. és Rácz J. DEAC, tartalék: Gali DEAC.

4-szer 100 m. staféta Fehér, Szász és Ráthonyi DTE, Laboncz DVSC, tartalék: Dalmy és Gallé T. DEAC.

Olimpiai staféta: Szentiványi DEAC, Fehér és Szász DTE, Köstner DEAC, tartalék: Arady DEAC, Ráthonyi DTE és Laboncz DVSC.

A Sabaria-Bocskay meccs bírója. A Futballbíró Testület Biróköldő Bizottsága ma a következő bírókat küldte ki: Hungária-Pécs-Baranya: Gombos; Sabaria-Bocskay, Szombathely: dr. Juhász; Bástya-Vasas, Szeged: Halász.

Felhívás. A DKASE ezuton is felhívja összes játékosait, hogy a mai tréningen és az azt követő szakosztályi ülésen teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

AUTO ÉS MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHALY.

DEBRECENI MOTOROSOK SZÉP SIKERE A BÉMAC VERSENYÉN.

Az új lillafüredi hegyi uton az északmagyarországi BÉMAC autókлуб nagy érdeklődés közepette tartotta meg vasárnap országos autós és motoros csillagturáját.

A kedvező időjárásban igen sok nevezés érkezett a klubhoz, mely a 15 kilométer hosszú s 45 kanyarral tarkított utvonalon számos telefonállomást s mentőkészültséget és szerelőautót állított fel. — A repáshutai hegytetőre felvezető utvonaltól 11 órától egészen 12 óra 30 percig tartották lezárva s ezen idő alatt — kellően lévén megszerelve — gyorsan és minden fennakadás nélkül bonnyolították le a kísérleti időmérést is. A csillagturán résztvevő járművek hosszú sora már Diósgyőrben lelkes üdvözlés központja volt, hol a község főuccáján levante egyenruhás ifjúság sorfala mutatta az irányt Lillafüred felé. Ugy az erdőigazgatóság, mint a borsodmegyei államépítészeti hivatal kirendelt közegei, valamint a csendőrség s a most ott az utat bitumen felülettel ellátó amerikai társaság emberei a legnagyobb szivélyességgel és előzékenységgel támogatták a BÉMAC-ot munkájában. A csillagtura sikere kiváló propagandának bizonyult a lillafüredi új Palota szálló részére is, melynek fényesen berendezett középkori stílusú Hunyadi János termében közös ebéd fejezte be a találkozót.

Báró **Ragályi Balassa Ferenc BÉMAC** elnök üdvözölte melegen a résztvevőket, majd **Siposs Géza klubalelnök-igazgató** osztotta szét a díjakat.

Autón a legjobb időt futotta **Bárczay Zoltán MAG** autó (BÉMAC). Motorkerékpáron a legjobb időt futotta **Belházy Károly TTAC**. A legtavolabbról jöttek között volt vitéz **dr. Kiss József TTAC**. Direkt kapcsolással ment végig a nehéz hegyi uton **Klein Sándor** kormányfőtanácsos **Cadillac** autón.

A versenyen a **KMAC** képviselőiben **dr. Déghy Ödön** klubigazgató ügyész számos klubtag élén, a **NYKISE** részéről **Elekes Lajos** elnök, a **Tiszántúli Autó Club** részéről vitéz **dr. Kiss József** titkár, továbbá a délvideki szegedi autókлуб, a kispesti motorklub stb. reprezentánsai jelentek meg. Mindenki nagy sajnálattal volt kénytelen tudomásul venni, hogy a zsolca-ongai delta Grand Prix motorkerékpárversenyt nem lehetett ezuttal megtartani, mert a belügyminisztérium az utolsó pillanatban úgy intézkedett, hogy az utvonalon ott nem zárható le.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde.

A tengerentúli gabonapiacra tegnap is lanyha volt az üzlet irányzata és ennek következtében az európai árutözsdeken ma is változatlanul észrevehető volt, hogy mindenfelé tartózkodnak a nagyobb vásárlásoktól. A külföldi jelentések hatásának tudható be, hogy a készáruvásáron itt is lanyha volt az irányzat. A buza 30—40, a rozs 35, a tengeri 25—35, a zab pedig 10 fillérral volt olcsóbb.

A határidőpiacra lanyha irányzat mellett indult az üzlet. Amikor azonban a márciusi búzát 17.10, az októberi búzát pedig 15.70 pengőn jegyezték, arról terjedt el hír a piacon, hogy az említett árfolyamoknál intervenciót kezdtek a márciusi és októberi búzáknál. A közbelépés megállította az áresést és ennek az intervenciónak a nyomán javult is a búzáizlet irányzata 10—20 fillérral.

A tengeri cleinte lanyhább volt májusra, de zárlat felé kissé javult.

A lisztárak nem változtak.
Határidőüzlet: Buza: Okt. 15.71, zárlat 15.80—15.82, márc. 17.10, zárlat 17.23—17.24, május 17.50, zárlat 17.59—17.60. Rozs: Okt. 9.74, zárlat 9.60—9.63, márc. 10.90, zárlat 10.82—10.83. Tengeri: Szept. 14.90, zárlat 14.85—14.90, május 14.20, zárlat 14.29—14.30. Transzítotengeri: Máj. 12.00, zárlat 12.50—12.60.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 15.50—16.00, 78 kg 15.65—16.15, 79 kg 15.80—16.40, 80 kg 15.90—16.60, itiszi 77 kg 15.40—15.60, 78 kg 15.50—15.70, 79 kg 15.65—15.85, 80 kg 15.75—15.95, jász. 77 kg 15.60—15.85, 78 kg 15.75—16.00, 79 kg 15.90—16.15, 80 kg 16.00—16.25, dtuli 77 kg 15.30—15.50, 78 kg 15.45—15.65, 79 kg 15.60—15.80, 80 kg 15.70—15.90, pestv. 77 kg 15.30—15.50, 78 kg 15.45—15.65, 79 kg 15.60—15.80, 80 kg 15.70—15.90.

Danzig, amelynek ügyében most a németek panasszal fordultak a népszövetséghez.

tember 11.
 uton is felhívja
 mai tréningen és
 ülésen teljes
 Intéző.
 MOTOR
 MIHÁLY.

búcskai 77 kg 15.30—15.50—78 kg 15.54—15.65.
 79 kg 15.60—15.80, 80 kg 15.70—15.90, Rozs:
 pesti, 9.10—9.30, egyéb rozs 9.10—9.30, tak-
 árpa I. 13.25—13.75, tak. árpa 12.50—13.00, fel-
 sömgyarországi sörárpa 18.50—24.00, egyéb
 sörárpa 15.50—17.00, köles 11.50—12.00, repce
 27.25—27.75, tiszai tengeri 14.80—15.00, egyéb
 tengeri 14.65—14.95, zab I. 15.00—16.00, zab II.
 14.40—15.00, korpó 8.00—8.20, Incernamag 124
 —125.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.73—27.88, Belga frank 79.40—
 79.80, Cseh korona 16.85—16.97, Dán korona
 152.45—153.05, Dinár 10.04—10.12, Dollár 568.30
 —570.30, Francia frank 22.30—22.60, Hollandi
 forint 229.20—236.20, Lengyel zloty 63.70—
 64.10, Lei 3.37—3.41, Leva 4.12—4.18, Lira 29.80
 —30.10, Német márká 135.60—136.20, Norvég
 korona 152.40—153.00, Osztrák schilling 80.25
 —80.65, Svájci frank 110.45—110.95, Svéd ko-
 rona 153.00—153.60.

**A VÁSÁRI KERESKEDŐK ÉS PIACI
 ÁRUSOK ÁRDRÁGÍTÁS ELLENI
 KÜZDELME.**

Autófuvarozási ipart fognak váltani.

Minden kereskedőnek, különösen a mai nehéz
 viszonyokban a kalkuláció a legfontosabb
 leendője. Minél pontosabban kalkulál a keres-
 kedő, annál biztosabban jut megélhetéséhez. Saj-
 nos, ez a kalkuláció azonban a viszonyok gyors
 változása következtében nagy nehézségekbe ütkö-
 zik. A vásáros tegnap még főleg a tette
 meg az utat a vásárig, majd a vasut nyújtott
 könnyebbséget, most az autó kínálkozik fuva-
 rozási eszközként. Hogy melyik alkalmazhatósá-
 got használja a kereskedő, az a költségek nö-
 véskében nagy szerepet játszik. Minél keve-
 sebb költsége van, annál olcsóbban tudja adni
 áruát.

A Debrecenből vásárra járó kereskedők leg-
 főbbje már a legmodernebb fuvarozási eszközt,
 az autót használja. Ez lakásától egészen a vás-
 ár helyére viszi, neki csak be kell rakni áruát,
 sátrát kell állítani és helyben van.

Minden mellékes utánjárás és költség elmarad,
 amely a vasúti szállítással felmerülne.
 Azonban emellett a szállításhoz is nagy nehézsé-
 get okoz az autótulajdonosok aránytalanul
 magas követelménye. Ez a költségszaporodás
 erősen emeli a vásári árakat. A Debreceni Vá-
 sári Kereskedők és Piaci Árúskor Társulata
 ezért úgy határozott, hogy autófuvarozási ipart
 vált ki és tagjainak olcsó áron beszájta rendel-
 kezésére a járműveket. Amint halljuk, az ipar
 ügyében a kérelem már folyamatban is van és
 csak napok kérdése választ el a gondolat meg-
 valósulásától.

Egy másik költségvetel, ami az árdrágítást
 előidézi, a forgalmi adó rendszertelen felszámi-
 tása. A vásárosok rendszeren a vásár kezdetén
 fizetik forgalmi adójukat arról az árról, amit
 el szándékoznak adni. Ha azonban az áru el
 nem adták, a másik vagy esetleg egy harmadik
 vásáron ismét megadóztatják ugyanazon
 áru után. A társaság vezetője ebben a dolog-
 ban a napokban fog az illetékes hatóságnál el-
 járni.

Végül említésre méltó költséget okoz még a
 kereskedőknek a helyi árak nagysága. Legtöbb
 vásártartó helység bérebeadja a vásárrésztel he-
 lyét, a bérlők pedig nem törődnek a költség
 szaporításával, oly magas helypénzeket szed-
 nek a kereskedőktől, hogy a kereset nagy ré-
 szét oda kell fizetni. A vezetőség itt memoran-
 dumot akar készíteni, úgy a helyi mint a ke-
 reskedelmiügyi minisztert értesíteni fogják ezek-
 ről a viszonyokról és orvoslást kérnek ezen
 sérelmes dolgokban.

**MEGNYILT FÜZŐSZALON
 FISCHER SZÉCHENYI UCCA 7. I. EMELET.**

Ólomot
 veszünk
 a legmagasabb napiáron
Hegedűs és Sándor R. T.
 könyvnyomda Piac ucca 49.

15.71, zárlat 15.80
 17.23—17.24, május
 ovs: Okt. 9.74, zár-
 zárlat 10.82—10.83,
 14.85—14.90, május
 tranzitotengeri: Mál-
 jegyzését: Buza: tí-
 kg 15.65—16.15, 79
 90—16.60, tiszai 77
 —15.70, 79 kg 15.65
 , jász. 77 kg 15.60
 79 kg 15.90—16.15,
 7 kg 15.30—15.50, 78
 —15.80, 80 kg 15.70
 —15.50, 78 kg 15.45
 80 kg 15.70—15.90,

Női bundák
 már 95 pengőtől
ADLER
 képesített szűesmesternél
BATTHYÁNY UCCA 2. SZ.
 Telefon: 1708.

9437—930. II.

Házhelyhez juttatottak figyelmébe.

Az OFB által Debrecen sz. kir. város epos-
 kerüli, anyósi, keneshegyi, tornástódi és pos-
 takerüli ingatlanából megváltott területekből ki-
 osztott házhelyek megváltási ára első és más-
 odik részletének fizetése a vonatkozó OFB
 írteltek szerint már régezzel kezdődött, sőt a
 legközelebbi időn belül eszébe kell venni a meg-
 váltási ár harmadik részlete is.

Ezen ezért ez uton figyelmeztetem az ezen
 területekből juttatásban részesülteket, hogy az
 eszébe kell venni a megváltási ár részleteket a vá-
 rosi házipénztárba haladéktalanul fizessék be,
 mert nem fizetés esetén kiteszik magukat a ki-
 mozdítási eljárásnak.

Debrecen, 1930. évi szeptember hó 8.

Zöld József th. h. polgármester.

29717—930. VI. sz.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város polgármestere köz-
 bírtó teszi, hogy az őszi hortobágyi országos
 állattársar í. évi szeptember hó 18-án, csütörtök-
 kön, a Nagyhortobágyi vasúti állomás közvet-
 len közelében, a hortobágyi csárda előtt vá-
 sártéren lesz.

Ezen országos állattársáron kedvező alkalom
 kínálkozik a magyar fajta üszök, tehének, ti-
 nók és jármos ökrök, Nónius fajta igás és nő-
 vendék lovak, magyar racka juhok, valamint
 magyar fésűs birkáknak egy tenyésztési, mint
 válogási célra történő beszerzésére.
 Debrecen, 1930. évi szept. hó 10.

Debrecen sz. kir. város polgármestere.

27529—1930. sz.

Hirdetmény.

A tengertermésben nagy károkat okoz a ten-
 gerimoly. Az ez ellen való védekezés a tör-
 vény szerint közzérdek.

A közelebbi tengeritörés alkalmából felhívom
 a gazdaközönség figyelmét arra, hogy

1. a tengeritörök, a törés alkalmával a ten-
 geriszárat egészen a föld színéig közvetlenül
 a gyökérkorona felett vágják le, hogy a tartón
 marad tengriszárbán a mely át ne telhessen.

2. az ekként levágott tengeriszárat (köröt), a
 lemorzsolts csúskát, a tengeri tuskót, a szártíva
 cített csomót, a cirokszárat (cirokköröt) és
 cirokszákat a jövő évi május hó 15-éig vagy
 el kell használni, vagy pedig száraz helyen
 oly módon kell elraktározni, hogy az azokból
 kikelő tengerimoly pilléje ki ne repülhessen.

3. Kerülts, sörény, eszéknyuhó készítésére,
 vagy tető felcsere sem az ideit tengeriköröt,
 sem a cirokszárat nem szabad felhasználni;

4. a tartón maradt tengerituskót a földbe jó
 mélyen be kell szántani.

Amidőn a fentieket közlöm, egyben figyel-
 meztetem az érdekeltteket, hogy a tengerimoly
 elleni védekezés céljából elrendelt fenti rendel-
 kezők teljesítésének az elmulasztása az 1894.
 XII. tc. 95. szakaszának k) pontjába ütköző
 kihágás, amely miatt a mulasztók ellen a ha-
 tóság a kihágási eljárást kénytelen lesz meg-
 indítani.

Debrecen, 1930 szeptember 6.

Dr. Vass Károly th. városi főjegyző.

29196/1930. I.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

KIADÓ VÁROSI ÜZLETHELYISÉG.

A Csapó ucca 35. szám alatti 1. számú, je-
 lenleg Schwarz Jenő bérletében álló üzlet-
 helyiségnek ez évi szeptember hó 15-től 1933
 október 31-ig leendő bérbeadására nyilvános
 szóbeli árverést hirdetek, utóajánlat kizárá-
 sával.

Az árverés ideje ez évi szeptember hó 12.
 napjának, pénteknek d. e. 9 órája, helye pe-
 dig a városháza tanácssterme.

A kikiáltási árat is feltüntető részletes fel-
 tételeket városháza I. em. 35. sz. alatti hiva-
 talos helyiségben a hivatalos órák alatt le-
 het megtekinteni.

Debrecen, 1930. évi szeptember hó 3.

Polgármester.

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!
 Mielőtt női és férfi kalap szükségletét beszerezné, okvetlen nézze meg
M. Nagy Mihály kalaposmester nagy raktárát
 DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 17. SZINHÁZI ÁTJÁRÓ
 Nem bécsi, nem külföldi gyártmány, hanem modernül felszerelt buda-
 pesti és debreceni műhelyünkben magyar munkások által készülnek. —
 Férfi nyulszőr kalapok már P 14-től — Női legdivatosabb filckalapok P 6 50 től.
 Kalap alakítást és tisztítást elfogadok. Teljes tisztelettel
M. NAGY MIHÁLY kalaposmester, Csapó ucca 17. szám.

Csoda olcsó árban árusítunk **iskolacipőket, Dorkó**
 ezidőre nagyon tartós **tornacipőket,** **női és** **strapa- és divatcipőket.** **férfi**
 Egy próbavásárlás **Neumann Testvérek** **Piac ucca 9.**
 állandó vevőnké teszi. **Bika szálló mellett.**

GRICZMAN GYULA
orthopéd műcipész
 PIAC UCCA 20. VÁROSHÁZ ÉPÜLET

 Készít merev és hajlékony lúdtalpúak ré-
 szére beigított vagy ki- és beakárható
 betétes cipőket orvosi rendelésre is.

Tüzifa és szén
 házhoz szállítva és telepen átvéve
 legolcsóbban beszerezhető
Lobstein Testvérek
 Hatvan ucca 6. Telefon 521.
 Kedvező fizetési feltételek.
 Telep Pestl ucca 2. Telefon 13-95.

Kötvénykölcsonöket
 váltó nélkül évi 8% kamattal, félévi utó
 lagos fizetéssel,
Gazdakölcsonöket
 féléves váltó alapon, évi 8% kamattal alapon,
 legelőnyösebben és leggyorsabban folyó-
 sítást, felvilágosítást díjmentesen ad
Frenkel Miklós bankháza, Debrecen, Hatvan-u. 2.
 Püspöki palotával szemben.

MÉRAY féle
háromkerekes
teherautó
 (8 hónapig volt üzemben)
 cca 2—300 kg. teherbírára
rendkívül olcsón
eladó.
 Cim a kiadóban.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek
Macsony havi részletek
 SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
 DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Mielőtt
szőrmeszükségletét
 beszerezné, keresse fel Simonffy
 ucca 2. szám alatti
Szörmeáruházat
 Női és gyermekbundákban
 nagy választék. — Javításokat el-
 fogad.

Gyönyörű világos
5 szobás III-ik emeleti
uccai lakás
 minden modern komforttal
 (központi fűtés, személyfelvonó,
 melegvíz stb.) azonnal ra-
kiadó.
 Értekezhetni Piac ucca 34. sz.
 alatt könyvkereskedésben.

Őszi és téli
divatlapujdonságok
 érkeztek és kaphatók
Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében
Ferenc József ut 34.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN MILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPRA JELNIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 MILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKÖZLÖNYVÁLTALONBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKÖZLÖNYVÁLTALONBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT” FÜRDŐ PÉNTÁRÁNÁL.

Levelezés

Szakitok veled,
ha nem veszel fényképezőgépet Szakálnál, Piac u. 34. alatt. Takarékoság. 2317-d

Házasság

Józanéletű,
szorgalmas, munkabíró, 46 éves gazdasági ispán tanyára feleségül venne hozzál, legalább butorral rendelkező asszonyt, vagy leányt, ki nemcsak a házasságban, hanem a gazdaságban is jól megállná a helyét. Csak komoly ajánlatot kérek. „Jó gazdaasszony” jeligré a kiadóba kérek. 4899c

Kiadólabák

Csinosan
butorozott udvari szoba 1-2 uriember részére olcsón kiadó, esetleg teljes ellátással. Szepességi u. 43. 886-b

Központban
kényelmes lakást, esetleg berendezéssel ad kostellátásért magános. Cim a kiadóban. 887-a

Különbejárati
központi fűtéses szép szoba 1-2 személy részére kiadó. Glück Sándor, Arany János u. 54. 889-d

Pincelakás
házmesterpárnak szeptember 15-re kiadó. Mester uca 29. 5049-a

Központban
különbejárati uccai elegánsan butorozott szoba kiadó. Püspöki palota, II. emelet 40. Déri-muzeum felől. 901-b

Különbejárati
világos, jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 894-a

Ujvárosi ut
mentén, Kálmán ucca 41. számú sarokház október elsejére kiadó, havonta 25. pengőért. Sertéstartás megengedve. 5055-a

Orvos
és ügyvéd urak figyelmébe! Gyönyörű 3 szobás uccai lakás fürdő- és eselédszobával, hozzáépítve váró- és rendelőszoba, azonnal beköltözhető. Cim a kiadóban. 5039-d

Kiadó
azonnal két szoba, konyha, mellékhelyiség. — Ugyanott szép nagy világos szuterén. Domb ucca 20. 4994-b

Két
szobás lakás október 1-re kiadó. Mester u. 29. 5027-d

Takarításért
száraz, tiszta, világos pince lakás kiadó. Apaffy ucca 20. 4781-c

Szerelőműhely,
régí nagyforgalmu. Csapó 11. Lakások, boltok Hatvan u. 61., olcsón kiadók. 767-c

Püspöki palotában
kiadó csinosan butorozott szoba fürdőszoba használat. Cim: Független Ujság Kölcsonkönyvtárában, Széchenyi u. 2. 812-d

Különbejárati
csinos féregmentes szoba kiadó olcsón. Huszár ucca 13. 4961-c

Egy
nagy szoba esetleg butor elhelyezésre kiadó. Bujdosó u. 25. 4968-b

Különbejárati
csinosan butorozott szoba Kollégium mellett intelligens zsidó családnál egyetemi hallgatónak kiadó. — Cim a Független Ujság kiadóhivatalában. 291-d

Különbejárati
központi fűtéses szép szoba egy-két személy részére kiadó. Glück Sándor, Arany János ucca 54. szám. 881-d

Kiadó
november 1-re modern urilakás, 2 szoba, fürdőszoba, egyedül álló urnőnek vagy garzonnak alkalmas. Péterfia 48., földszint. 5041-c

Központban
egy különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. — Hatvan u. 29. 853-b

Egy
vagy két személyre különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. József kir. herceg u. 35., II. 870-d

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. — Cim: Fischer, püspöki palota, I. e. 3. 882-b

Kettő szoba,
konyhás lakás kiadó. Piac ucca 64. 5042-a

3 szobás
lakás kiadó, különösen irodának, divatszalonnak, rendelőnek, garzonlakásnak alkalmas, esetleg konyhás lakásnak is átalakítva. Piac ucca 41., házfelügyelőnél. 853-b

Egy
szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Busi ucca 7.

Elegánsan
butorozott uccai szoba kiadó. Fötér 79. sz., II. em. 5038-b

KÖZPONTBAN
kiadó szép világos, kényelmes szoba fürdőszoba használat. Cim a kiadóban. 1425-d

Szoba,
konyha, kamara kiadó. — Thaly Kálmán u. 4. 5028-d

Üzletek

Üzlethelyiség
Deák Ferenc ucca 2. szám alatt kiadó. Értekezhetni a házfelügyelőnél. 644-d

Hajduszoboszlón
eladó vagy kiadó pékség udvarral, lakással, bankteherrel együtt, azonnal átvehető esetleg társat vagy üzletvezetőt keresek. Tóth Sándor kereskedő. 864-c

Kiadó
üzlethelyiség, irodának is alkalmas. Szent Anna 22. 885-a

Kiadó
üzlethelyiségek, egy szobás lakások, hentes és mészáros üzlet kedvező feltételekkel azonnal átadó — betegség miatt. Hatvan u. 55. 5051a

Magdolna keresek

Okl. szülésznő,
egyben éves bizonyítványokkal bíró ápolónő orvosi rendelőbe, vagy privát beteghez is ajánlkozok. Szives megkeresést a kiadóba kérek „Ápolónő” jelige alatt. 122-d

Kitünően
főző, sütő nő, ki a gazdaság és háztartás minden ágában kiválóan jártas, házzetőknek vagy gazdasszonyoknak ajánlkozok, hosszú bizonyítványokkal. Nagyon szépen varr, gyermekek német oktatását is vállalja. Cime a kiadóban. 4917-d

Perfekt szakácsnő,
ki remekül főz, süt és varr, éves bizonyítványokkal állást keres jobb uriháznál vagy gazdaságban. Cime a kiadóban. 4918-d

Fehérnemű
varráshoz ajánlkozom. Filét és csipkeendilést vállalok. Faragó 10. 888-a

Mérlegképes
könyvelő, magyar-német levelező, gép- és gyorsíró állást keres esetleg félnapra is. Órákonyvelést is vállal. Szives megkereséseket e lap kiadója „Azonnal” jeligrére kér. 896-a

Ellátás

Izraelita
gyermektelen házaspár teljes ellátásra elfogad izraelita elemi, polgári, vagy gimnáziumi fiú, vagy leánytanulót mérsékelt, olcsó árért gondos felügyelet mellett. Kardos Hugó. Rothermere (volt Darabos) ucca 29. szám. 480d

Minden iskolához
közel két-három diákot teljes ellátásra elfogad ur család. Rákóczi ucca 35. 856-d

Teljes ellátásra
elvállal tisztviselőt magános nő. Cim a kiadóban. 5042-a

Lakást keresek

Központban
vagy annak közelében két-szobás, fürdőszobás modern lakást keresek. Cim a kiadóban. 893-d

A KÖZÖNSÉG SZIMPÁTIÁJÁT MEGTARTANI

MINDEN VALLALAT ÉS ÜZLET SZÁMÁRA A LEGNAGYOBB ÉRTÉK. — KERESKEDŐINK JÓL TUDJÁK, HOGY A KÖZÖNSÉG SZIMPÁTIÁJÁT, MINDEN ÜZLET ÉLTETŐ ELEMÉT A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG HIRDETÉSEI UTJÁN LEHET LEGBIZTOSABBAN MEGSZERZENI ÉS MEGTARTANI.

EZÉRT HIRDESSEN ÖN IS A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁGBAN!

Pénz

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna u. 10-12., Batthyány u. sarok. — Bérpalota. 1360d

Betöltendő állás

Egy
szabó tanuló felvétetik. — Sztepanov, Degenfeld-tér 2. 879-b

Ügyes
varróleány azonnalra felvétetik Burg Böske női szalonjában, Garai ucca 28. 599d

Ügyes
kézi, varró- és tanulóleányokat felveszek. Szabó Kata, Ferenc József ut 63., I. em. 705d

Intelligens
nevelőnőt keresek délutánra. Cim a kiadóban. 883-d

Asztalos tanuló
jó fizetéssel felveszek. Szücs Béla, Széchenyi u. 27. 892-a

Bejárónót
keresek délelőtt 11-től délután 4-ig. Thaly Kálmán ucca 14. 890-a

Bejáró
mindenes szakácsnő felvétetik. Jókai u. 6. 5047-a

Bejárónő
délutáni órára felvétetik. Piac ucca 63. sz. 899-a

Kifutófiú
felvétetik Weisz Mártonnál Deák Ferenc u. 6. 898-a

Kiszolgáló leány,
aki fűszerüzletben tevékenykedett, felvétetik — Weisz Mártonnál, Deák Ferenc u. 6. 897-a

Tanulót
uridivatüzletembe felveszek. Royal Áruház, Ferenc József ut 85. 900-a

Cimfestő tanuló
felvesz Held Miklós cimfestszete. Simonffy ucca 36. 5053-d

Kéziszövészekhez
elsőrendű női és férfi szakmunkás kerestetik azonnal. Szücsné. József királyi herceg u. 14. 5056-c

Ingatlan

Eladó
szőlő Vámospercsen, 20 kat. hold, közvetlen falu alatt, télen, nyáron lakható villával, vincellér lakás, borház, teljes felszereléssel, idei terméssel, kedvező fizetési feltétellel mellet azonnal átvehető. Értekezni lehet: József kir. herceg ucca 52. 531d

Öt hold föld
Nagyszepesen, közel a városhoz, eladó. Értekezni: Ladányi puskamesternél. 4982-d

27 és fél
katasztrális hold eladó. Ondód, Kádár-dűlő 39. sz. 5032-d

Nagycsere
7. számú tanya 16 magyar hold föld 80 hold kaszáló joggal 3 évre kiadó. Értekezni a helyszínen. 5048-b

Hajduhadházi
Bocskay-kertben ezerhat-száz négyszögöl kitünő karban levő szőlő eladó. Személyesen tárgyalok. Varró Ferenc, Hajduhadház. 5050-d

Vétel

Jókarban
levő üstházat, üsttel együtt megvételre keresek. Diófa ucca 15. szám. Rosenfeld.

Fajmustot
veszek hordóért. Hordókat eladok, nagy pincéket bérebeadok. Márton Kálmán, Poroszlay ut 10. 789-c

Eladás

Üres
üvegek eladók. Miklós u. 4. 884-d

Villamos transzparens,
90x60 cm. ovál, zománcozott, nagyon olcsón eladó. Miklós u. 17. 4970-d

„Kátránypapír”
míg a készlet tart, teker-csenként 380-480. Elszigetelő 5-7 pengőig. Miklós ucca 13. szám. 1462-d

Friss
tej, naponta házhoz szállítva állandóan megrendelhető Zöldfa u. 14-a. 873-d

Eladók
költözködés miatt különféle butorok, gyermekágy, mosógépek, üvegek stb. Veres Miklós, Közraktár. 866-b

Vadonatuj
XVI. Lajos stílusú szalonbutor eladó. Cim a kiadóban. 859-b

Egy
teljes, szép, gyönyörű ebéd-lő, ablakfüggönyvel, asztalterítővel, külön egy sifon és kredenc fehér márvánnyal sürgősen eladó. Arany János 13. 515d

Iskolahegedűk,
vonók, tokok, mindennemű hangszerek, húrok és alkatrészek szükségletű legelőnyösebben beszerezhetők Szendrő hangszeráruházában, Batthyány u. 22. szám. 1365d

TANKÖNYVEK

az összes iskolák részére az előirt legújabb kiadásokban kaphatók új vagy használt állapotban. Minden iskola részére füzetek, író- és rajzszerek a legnagyobb válassztékban és olcsó árban beszerezhető. Aczél Antikvárium könyv- és papírkereskedésében, Széchenyi u. 2. 6276d

Gyermekszék,
kettős gyermek játszószek, játékok, cipők, rézpermetező és egyebek eladók. — Miklós u. 4. 464d

Anód
accumulátor 90 voltos szekrényben, fűtő accumulátor, 4 volt, D. L. g. 2. szekrényben olcsón átadó. Miklós ucca 17. 47-d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100-d

Szenzációs olcsó árak!
Gyermekruhák már 1 P 80-tól kezdve kaphatók a Gyermekdivatházban, Városházépület. 32-d

Eladó
literes, félliteres és kisebb likőrös és boros üvegek. Értekezni könyvkereskedésben, Piac 34. 2145-d

Fajborok
saját termésű, hordó és literenkint is alacsony áron: Arany János u. 30. 5054-b

Nádudvaron
Duzs Dezsőnél 14 jókarban levő méhcsalád kaptárostól eladó. Bármikor megtekinthető. 5052-b

Különféle
Zongorázni jutányosan tanítok akadémiai módszer szerint. Cim a kiadóban. 891-d

Monogramot,
fehérhímzést vállalok. Hajó u. 14. 5045-a

Németből
csak privát órát vegyen, gyorsabban és könnyebben tanul. Keresse fel levélben dr. Kövessit, Harsányi G. u. 25. 712-d

Szépen
mosok, vasalok, házakhoz eljárók 3 pengőért. Vigkedvű Mihály u. 37. sz. 895-a

Az Erzsébet-ut
és vasuti hidon át vezető uton elveszett, másnak értéktelen temetői regiszteres könyv megtalálójá jutalomban részesül Kauffmannál. Szepességi u. 24. 721-d

A Csapkeüzletben
Hatvan ucca 1. tekintse meg a legújabb divatmintákat. — Versenykivül árak és óriási választék. 1435-d

Gyorsírás
legújabb módszerrel tanítok. Értekezni lehet: Engel László ékszerüzletében. — Piac ucca. 761-c

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100-d